



bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt - ISSN 0166-6444

Jaargang 84 - no. 2 - februari 1982



Officieel orgaan van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland

bijenteelt SPEURBIJTJES

MAANDSCHRIFT VOOR DE BIJENTEELT
ISSN 0166-6444

Officieel orgaan van de V.B.B.N.
**VERENIGING TOT BEVORDERING DER
BIJENTEELT IN NEDERLAND**
Opgericht 1897

Hoofredacteur: Chris Maillie

Redactieleden: Therese Rive, Ko Zoet

Ledenblad: Oplage 8000
Verschijnt 11 x per jaar,
in juli en augustus gecombineerd
Proefnummers: f 2,50 incl. porto

Advertentie-tarieven op aanvraag

**REDACTIE, ADMINISTRATIE en
ADVERTENTIE-EXPLOITATIE:**

Het BIJENHUIS, Grintweg 273,
6704 AP Wageningen

Telefoon: 08370 - 2 27 33 (meerdere lijnen)

Postgiro: VBBN 84.68.01, Bijenhuis 82.32.76

Bankrelatie: ABN, Wageningen,
Postgiro 82.41.84; rek.no. VBBN 53.90.42.897,
rek.no. Bijenhuis 53.90.42.900

Registratie K.v.K.: VBBN: Veren. reg.no.
V119736. Bijenhuis: Handelsreg.no. 11433

Druk: Van Mastrigt & Verhoeven B.V., Arnhem

Alle in het Maandschrift gepubliceerde meningen en in-
zichten blijven voor rekening van de auteurs.

Overname van artikelen en illustraties is toegestaan na
overleg met de Redactie en dan met bronvermelding.

Kopij voor de 10e van de maand, voorafgaande aan de
maand van plaatsing, aan het BIJENHUIS, ook opgeven
en betaling van advertenties en Speurbijltjes.

Jaargang 84 - nummer 2 - februari 1982

INHOUD

Bijenteelt in Tunesië-2	27
Van imker tot imker	29
Evenementen over de grens	30
Interviews met depothouders	31
Nieuws van het Bijenhuis	32
Wie, wat, waar	33
Officiële mededelingen	34
Bijen folklore	47
Bijenplant in beeld: Klein hoefblad	49
Sprokkelwaar	50
De lezer schrijft	53
Onderwijs demonstratie, voorlichting	54
Aktie in de regio	55

Tarief: 20 woorden f 7,50 elk woord meer 35 cent. Te voldoen bij
vooruitbetaling. De Redactie stelt zich niet verantwoordelijk voor
de inhoud.

TE KOOP: **Spaarkasten, Multiplex W.B.P.** à f 100,- L. v.d. Hel,
Zeumerseweg 16a, Voorthuizen. Tel. 03429-2941.

TE KOOP: **Nieuwe spaarkasten.** Eigen fabrikaat. Vraagt vrijblij-
vend prijsopgave bij: Imkerij Muller, Zeedijk 35, Nijbroek.
Tel. 05717-661.

„RAAT VOOR IMKERS”, Het dikke en gezellige blad van de **afde-
ling Rotterdam** wordt u 4 tot 6 keer per jaar voor de kostprijs
toegestuurd, wanneer u nu f 15,- gireert op postrek.nr.301009
t.n.v. Penningmeester Ambrosius Gilde, Schaardijk 434, Rotter-
dam; onder vermelding van Jaarabonnement R.v.I. 1982.

AANGEBODEN: **Jaargangen Groentje** 1948 t/m 1980, vrijwel
compleet, niet ingebonden. K. Keessen, Uiterweg 174, 1431 AS
Aalsmeer. Tel. 02977-24515.

TE KOOP: Ca. 20 **nieuwe bijenkorven** bij H. Hamminga, Ter
Apel. Tel. 05995 - 2333.

GEVRAAGD: **„Handboek** der moderne Bijenteelt” door Joh.
W. **Schotman.** Mevr. Vissers, Tjerk Hiddestraat 23, Zand-
voort. Tel. 02507-13154.

TE KOOP: **Partij honing** tegen zeer aantrekkelijke prijs. Janneke
de Jong, Kaarsentrekkerij - Imkerij - Imkersartikelen, Rotterdam,
Tel. 010-224871.

Evenals vorig jaar ook nu weer **enige mooie bijenkasten** voor een
zachte prijs.
Deze aanbieding wordt slechts eenmaal geplaatst, onthoud dus
het adres.
J. de Jonge, van der Duijn-van Maasdamstraat 15, Hoogeveen.
Tel. 05280 - 63637.

**Afbeeldingen maken het „Groentje”
aantrekkelijker!**

Tekeningen, zwart/wit foto's, kleurenfoto's,
negatieven en dia-positieven zijn altijd
welkom.

bij de VOORPLAAT

Waar veel mensen komen is ook veel belang-
stelling voor bijen. In de Openbare Leeszaal en
Bibliotheek te Oostburg in Zeeuws-Vlaanderen
hebben leden van de VBBN in 1980 met groot
succes geëxposeerd, juist in de drukke decem-
bermaand. De beide heren op de foto zijn J. de
Reu en Iz. de Hullu uit Nieuwvliet. Zie verder de
rubriek „Interviews met depothouders” elders
in dit nummer.

BIJENTEELT IN:



TUNESIË - 2

Kunstzwermen en het invoeren van koninginnen

Als het volk tijdens de inspectie voldoende sterk wordt geacht neemt men op de gebruikelijke wijze een kunstzwerm af, welke naar een nieuwe lokatie wordt overgebracht, bij voorkeur een sinaasappelstuin. Na een paar dagen wordt de zwerm onderzocht op de aanwezigheid van de moeder. Is deze aanwezig dan wordt aan het moedervolk een bevruchte koningin gegeven en anders wordt bij de zwerm een koningin geïntroduceerd.

Het invoeren van de koningin gebeurt met behulp van een moerhuisje naar Roemeens model. Aan de bovenzijde bevinden zich twee openingen, afsluitbaar met een beweegbaar lipje. De kleinste opening is te vergelijken met de perforaties in het koninginrooster, „gaatjesmodel”, de grotere opening laat zowel bijen als de moeder door.

Alvorens het kooitje met de gemerkte moeder, enkele begeleidende bijen en een propje honing/suikerdeeg tussen de raten wordt geklemd zijn alle eventueel aanwezige redcellen verwijderd. Na 24 uur wordt de kleinste opening vrij gemaakt. Weer een dag later wordt gekeken of het volk de koningin heeft geaccepteerd. Is dit het geval dan wordt ook de grotere opening vrijgemaakt.

Er is al vaak bij de eerste inspectie na het invoeren, als beide openingen nog zijn afgesloten, te voorspellen of de koningin geaccepteerd zal worden of niet. Laten de werkers op het kooitje zich daarvan gemakkelijk verwijderen, dan neemt men aan dat acceptatie geen problemen zal opleveren. Volgens een Amerikaanse collega, die over jarenlange ervaring beschikt als koninginneteler, is ook een gunstig resultaat te verwachten als de bijen werksteren bouwen in de ruimte die ontstaat rond de plaats waar het kooitje tussen de raten is geklemd. Is grof werk gebouwd dan zal het volk de moeder niet accepteren.

Teneinde werk te besparen past men hier ook wel een andere introductiemethode toe. De grote opening in het kooitje wordt vrijgemaakt en afgesloten met een stukje was waarin een klein gaatje is geprikt. Accepteren de bijen het moertje dan zal het stukje was worden wegge-

vreten. Deze methode levert in het algemeen geen problemen bij gebruik van een leggende koningin. Meer moeilijkheden worden gevonden bij het invoeren van maagdelijke koninginnen. Volgens Ruttner (1980) wordt het invoeren van onbevuchte koninginnen des te moeilijker naarmate ze ouder zijn. Tevens valt reeds na 3 à 4 dagen bij werkbijen ovaria-ontwikkeling te constateren, hoewel het hier gewoonlijk twee weken duurt voordat er in een hopeloos moerloos volk sprake is van leggende werksters.

De honingoogst

Na de drukke periode van productie en controle van de kunstzwermen (april-mei) is de bloei van de sinaasappels beëindigd en begint de honingoogst. Aangezien men hier niet met een bijen-uitlaat werkt dient de honing snel verwijderd te worden om roverij te voorkomen. Bij de oogstwerkzaamheden is het me dikwijls opgevallen dat de hier aanwezige bijen fanatieke pollen-verzamelaars zijn. Ramen vol stuifmeel boven het moerrooster zijn geen uitzondering. Geslingerde raten worden tegen de avond aan de volken teruggegeven.

Na de eventuele oogst van citrushoning worden voorbereidingen getroffen voor het transport der volken naar de belangrijkste zomerdracht, de zgn. „transhumance”. De volken worden daartoe 200 km. verplaatst naar de Mogods, een bergachtige streek in het westen rondom Sedjeane, waar een oppervlakte van ongeveer 10.000 ha Eucalyptusbossen aanwezig is. Dit betekent dan dat ook de bij het project betrokken imkers voor een periode van twee maanden mee naar Sedjeane verhuizen, hetgeen inhoudt dat men tijdens de warmste peri-



Traditionele imker met zijn vrouw voor hun „rucher”, bestaande uit, grotendeels nog lege, uit klei vervaardigde djebbah's. Op de achtergrond mijn Amerikaanse ex-collega. Let ook op de grote cactussen, die omstreeks mei in bloei komen en een goede stuifmeelbron vormen. In sommige jaren leveren deze Hindi's zelfs wat honing, die roodachtig gekleurd schijnt te zijn en erg goed moet smaken.

ode van het jaar moet werken in een gebied op te grote afstand van de kust om te kunnen profiteren van een verkoelende zeebries.

Het kan in deze streek zo warm worden, dat temperaturen van 40°C en meer geen uitzondering zijn. Het is dan ook absoluut noodzakelijk de bijenvolken op beschutte plaatsen te zetten. Men werkt 's morgens van 5 tot 10 uur en indien nodig gaat de ochtendploeg ook 's avonds weer aan de slag tot het donker wordt. Voor het slingeren van de honing is een nachtploeg beschikbaar.

De Eucalyptus en andere drachtplanten

De Eucalyptus is van origine afkomstig uit Australië. In het verleden zijn in Tunesië honderden hectaren aangeplant zowel voor erosiebestrijding als voor de productie van hout. Het zijn „evergreens“, dus niet-bladverliezend. Hun geweldig sterk wortelgestel stelt ze in staat glansrijk het hoofd te bieden aan de intense zonnestraling en de langdurige droogteperiodes. De kleine bloempjes bezitten een groot aantal meeldraden met een onderstandig vruchtbeginsel en bevinden zich in groepjes van 3-10 stuks bij elkaar. Kenmerkend voor de bloempjes is het kapje, dat afvalt als stampers en meeldraden rijp zijn om insecten te ontvangen. De bijen doen het goed op de Eucalyptus, nog voor de zon opkomt zijn ze al actief. Opbrengsten van 20 kg/volk zijn geen uitzondering. De honing is donker gekleurd en heeft een eigenaardige smaak. Een beetje aangebrand is misschien nog wel de beste omschrijving van deze karakteristieke honing, die ik persoonlijk niet zo erg kan waarderen.

Na de bloei van de *E. camaldulensis* (juni-juli) is het voorlopig gedaan met de dracht. De bijen worden erg roofzuchtig en dat levert vooral bij de oogst gemakkelijk problemen op. De koningin stopt met leggen en de volken lopen flink in sterkte terug. Als medio september de *E. gom-*

phocephales eenmaal in bloei staat herstellen de volken zich weer snel en kunnen nog een aardige hoeveelheid honing leveren.

Intmiddels is het dan al half oktober en in bergachtige streken begint de Rozemarijn te bloeien. De bloeitijd strekt zich tot december uit. In november tenslotte levert de hoogopgroeiende Dopheidesoort *Erica arborea* zowel nektar als stuifmeel. Er is dus ook in de winterperiode dracht. Als het weer gunstig is, vooral in januari komen vaak heel aangename temperaturen voor, is er volop vliegactiviteit en kunnen de volken indien nodig zonder problemen worden geïnspektreed.

De Tellische bij

In heel Noordwest-Afrika, van Libië tot aan de Atlantische kust van Marokko, is de Tellische of Punische bij, *Apis mellifera* var. *intermissa*, dominerend, uitgezonderd een kleine enclave in het Marokkaanse Rif-gebergte, waar prof. dr. F. Ruttner de variëteit „major“ heeft kunnen lokaliseren.

Als gunstige eigenschappen van deze zwarte bij worden genoemd de grote haaldrift, de vruchtbaarheid der koninginnen en het volledig passen in de klimatologische omstandigheden. Te denken valt hierbij aan de vliegactiviteit der werksters tijdens betrekkelijk lage temperaturen in de winter tot zeer hoge in de zomer, het stoppen van de eiafzetting door de koningin in de ongunstige droge periode die in de maand augustus z'n hoogtepunt bereikt en de zeer sterke toename van de broedactiviteit als in het voorjaar de dracht is begonnen.

Een nadeel is de sterke zwermduft. Zelfs tamelijk zwakke volken zijn in het voorjaar door het zwermvirus geïnfekteerd en bij gevolg bereiken de volken zonder zorgvuldige bedrijfsmethoden geen grote sterkte. Een ander negatief punt is het overvloedig gebruik van propolis. Ook zijn ze niet erg fel op het aanpakken van indringers, zoals wasmotten, die hier veelvuldig voorkomen. *Intermissa* is tamelijk nerveus, maar niet uitgesproken agressief.

Hybriden

In het verleden heeft men voor kruisingsdoel-einden volken ingevoerd vanuit Frankrijk, Italië, Duitsland en Roemenië. Introductie van *Carnica's* en *Ligustica's* schijnt geen succes te zijn geweest. Of de hybriden, voortgekomen uit de kruisingen, succesvol waren is me niet bekend. Diverse volken vertonen nog de sporen van deze experimenten, zoals gele ringen op de achterlijfssegmenten.

Koninginneteelt

De sectie koninginneteelt is gescheiden van het productiecentrum. De hier gevolgde werk-



Traditionele imker voor zijn djebbah's, die hier uit schors van de kurkeik zijn vervaardigd. Deze man had in korte tijd het grootste deel van zijn bijenbestand verloren ten gevolge van de *Varroa*.

wijze is als volgt: larfjes van 36 à 48 uur worden overgelarfd. Ongeveer 40 moerdoppen met larfjes worden in een moerloos volk geïntroduceerd. Na 2 dagen wordt gekeken welke moercellen zijn geaccepteerd. Vervolgens worden 15 à 20 geaccepteerde larven in een moergoed volk ondergebracht. Daartoe wordt de teeltlat met de doppen in een speciaal raam gehangen, waarvan de zijanten bestaan uit een moerrooster.

Hier blijven ze 8 dagen. De gesloten doppen worden dan voorzichtig losgemaakt en in een koninginnekooitje gedaan. Een aantal van deze kooitjes worden in een frame gehangen, dat overgebracht wordt in een ander, moergoed volk. Hier blijven ze tot de geboorte van de koninginnen. Daarna worden de maagdelijke koninginnen geïntroduceerd in zgn. "ruches à quatre poches". Dit zijn kasten (Langstroth-formaat), die door drie separateurs in 4 afdelingen zijn verdeeld.

Elke afdeling heeft 2 ramen met broed, voer, stuifmeel, bijen en een eigen vlieggat. Aan elke zijde van de broedbak bevindt zich dus een vliegopening. Een probleem bij de koninginneteelt is het "bewaren" van de koninginnen tijdens de zomer. De teelt is hier voornamelijk geconcentreerd in de lente, terwijl men toch later ook koninginnen nodig heeft. Overzomerling in de "ruches à quatre poches" is geen succes. Het volk is te klein om zich te handhaven tijdens de hete zomerperiode. Het kan nl. niet de natuurlijke bolvorm aannemen of zelfs maar benaderen. Vandaar dat ook de volken van de afdeling koninginneteelt de reis naar Sedjejane meemaken. Het percentage koninginnen dat een geslaagde bruidsvlucht weet te maken is echter laag. Men schrijft dit o.a. toe aan het veelvuldig aanwezig zijn van de nog nader te noemen Bijeneter.

G.J. Ormel
Soliman, Tunesië

VAN IMKER TOT IMKER

Eerder vertelde ik u in deze rubriek over de bijenvlucht begin november, wel, dit herhaalde zich de 22ste van dezelfde maand (misschien wel vaker, maar dat heb ik niet gezien), waarbij het eerdergenoemde volk nog steeds stuifmeel verzamelde. Let wel, een maand voor de kortste dag!

Aan het einde van het actieve bijenseizoen komen elk jaar een flink aantal raten vrij waarin zich nog stuifmeel bevindt. Om er achter te komen wat de beste manier is om deze raten te

overwinteren zonder dat ze ten prooi vallen aan schimmel, wasmot en/of stuifmeelmijt heb ik ze op verschillende manier behandeld en opgeborgen.

Om het nog aanwezige stuifmeel te conserveren heb ik deze raten met de plantenspuit vochtig gemaakt en hierover poedersuiker gestrooid zodat een glazuurlaag ontstaat. Een deel van de raten met stuifmeel was nog "slingernat" en deze zijn niet behandeld. Van beide groepen zijn de raten als volgt opgeslagen:

- 1) vrij hangend tussen latten tegen plafond van de schuur (licht, vochtig, koud);
- 2) in de schoorsteen gevormd door gestapelde broed/honingkamers in de tuin (donker, tocht, koud);
- 3) afgesloten broedkamer in huis (donker, verwarmde kamer);
- 4) afgesloten bak in de schuur (donker, koud).

Dit karwei was in oktober geklaard. Ik had echter buiten de waard in bijgedaante gerekend, want tijdens de fraaie dagen in november leek de schuur een bijensociëteit, waar de dames brooddronken over de raten bewogen alsof ze in geen maanden iets eetbaars hadden gezien. Vele factoren zijn van invloed op de ontwikkeling van de volken en de uiteindelijk te oogsten hoeveelheid honing. Het weer speelt o.a. een voorname rol, maar dan moet er natuurlijk wel iets te halen zijn voor onze bijen als het weer goed is. Van direkt nut zijn de vroegbloeiende bolgewasjes, winterheide enz., maar ook voor de langere-termijnplanning kunnen we gezamenlijk een steentje, of beter gezegd, een "boompje" bijdragen.

Tal van afdelingen bezitten een bijentuin of iets dergelijks. Heeft u er ooit aan gedacht om een deel van dit gezamenlijke bezit te bestemmen als kweekruimte voor zelfgestekt plantmateriaal, dat later als jong hout in de nabijheid van bijenstanden kan worden uitgezet? Snel resultaat bereikt u met de wilg. Snijd stekken, doe het nu. Zet ze flink diep in de grond en geef water tijdens een periode schraal weer in april/mei. In het najaar 1983 kunt u ze uitplanten. Aldus werken we gezamenlijk aan verbetering van de bijenweide.

Ko Zoet

Namen en adressen die van belang kunnen zijn voor imkers?

Dat en nog veel meer vindt u in de nieuwe **AKTIVITEITENGIDS**.

Verkrijgbaar door overmaking van f 3,70 t.n.v. Bijenhuis Wageningen, onder vermelding van „Aktiviteitengids“.

EVENTEMENTEN OVER DE GRENS

Van 9 tot 13 augustus wordt het 9e congres gehouden van de IUSSI, de International Union for the Study of Social Insects (Internationale vereniging ter bestudering van de sociale insecten), waarvan prof. De Wilde onlangs erelid werd (zie Groentje 12/1981, p. 265). De bijeenkomst heeft plaats in de Universiteit van Colorado te Boulder, USA. Gelogeerd wordt er op de campus of in naburige hotels. De stad ligt op 1627 m hoogte en bezit vooral in de zomer een aangenaam klimaat. Informatie bij: Dr. M.D. Breed, Secretary 9th International Congress IUSSI, Campus Box 334, University of Colorado, CO 80309 Boulder, USA.

Wie dan toch in de Nieuwe Wereld is heeft daarna juist genoeg tijd om nog even naar Canada te vliegen voor het bijwonen van het 1e internationale congres over Leafcutter Bee Management onder auspiciën van de International Commission for Bee Botany (ICBB) op 16, 17 en 18 augustus te Saskatoon, Canada. De Universiteit van Saskatchewan aldaar verleent gastvrijheid aan de deelnemers. Inlichtingen verstrekt Gerry Rank, Chairman, Local arrangements committee, Department of Biology, University of Saskatchewan, S7N 0W0 Saskatoon, Canada. Voor Europa is het adres: SV. Nørgaard Holm, ICBB Representative, Forsøgsgården Højbakkegård, Agrovej 10, DK-2630 Tåstrup, Denemarken.

Helaas kwam de informatie veel te laat binnen om nog vóór 30 januari in te schrijven voor het internationale congres over de bijenteelt in het Middellandse Zeegebied, dat van 15-20 maart wordt gehouden in Ajaccio, de hoofdstad van het Franse eiland Corsica. Voor wie het toch nog wil proberen, hij of zij informere dan spoorslags bij: Centre de promotion sociale de Corti, 7 rue du colonel Feracci BP no. 35, 20.250 Corte, Corsica, Frankrijk. Let wel de kosten bedragen 2250 F.p.p., maar daarvoor logeert men dan ook in een 4-sterren hotel. Nadere inlichtingen bij het Bijenhuis.

Tijd genoeg is er nog om deel te nemen aan het 5e Internationale Symposium over Bestuiving, dat in september of oktober 1983 dicht bij huis

in het Franse Versailles wordt gehouden onder auspiciën van de International Commission for Bee Botany (ICBB) en de International Bee Research Association (IBRA) en daarmee vergelijkbare Franse instellingen. Inlichtingen bij het secretariaat: Dr. J.N. Tasei, INRA-Zoologie, 86.600 Lusignan, Frankrijk.

De heer F. Steenhoff te Zetten maakt u attent op de grote overzichtstentoonstelling "L'abeille. L'homme, le miel et la cire" (Bij, mens, honing en was), die tot 19 april wordt gehouden in het Musée National des Arts et Traditions Populaires te Neuilly bij Parijs aan de noordzijde van het Bois de Boulogne. De expositie, waarbij de verhouding bij-mens centraal staat, is bijzonder gevarieerd door een grote collectie voorwerpen, materialen en produkten. Toegangsprijs 10 fr., catalogus 50 fr. Het museum is bereikbaar vanaf Parijs met de metro richting Pte de Neuilly, uitstappen station Sablons.



Henry ("Hank") Fonda, de 75-jarige Hollywoodster van wereldformaat (en vader van de maatschappij-kritische filmactrice Jane Fonda. RED.) is bij zijn vrienden ook als producent geliefd. De ex-filmster vervaardigt onder zelfregie honing. Zijn bijenvolken houdt en verzorgt hij in de tuin van zijn landhuis in Bel Air (Los Angeles). De produkten van de na kankeroperaties en het inbrengen van een pacemaker streng op zijn gezondheid lettende filmacteur zijn echter niet in de handel. Alleen uitverkoren vrienden krijgen na een goede oogst elk een potje bijenhoning uit "Hank's Bel Air Apiary".

NWDIZ 6/1981 uit Der Spiegel 25/1980.

En over beroemdheden gesproken. De nieuwe socialistische Franse president François Mitterrand kan het blijkbaar ook in zijn schaarse vrije tijd niet laten zich met sociale problemen bezig te houden. Nu niet van Franse mensen, maar van Franse bijen. Hij is namelijk imker, vertelt Henk van den Brink. C'est ça.

De Stertselaar, afd. Leiden, jub.-nr. 6/1981.

INZENDEN VAN KOPIJ

U bespaart de redactie veel werk door de kopij te typen op A4-formaat, met 1½ regel afstand en ruime marge.

INTERVIEWS MET DEPOTHOUDERS

Aan het woord is dit keer de heer Iz. de Hullu uit Nieuwvliet, die samen met de heer K.J. Wolfert te Axel het depot Zeeuws-Vlaanderen beheert. Ze wonen een heel eind uit elkaar, zodat het lijkt of er twee depots zijn: één in West- en één in Oost-Zeeuws-Vlaanderen. Dat is dus maar schijn, want zowel bestellingen als afrekeningen worden gezamenlijk afgehandeld, terwijl het transport door diverse leden(!) van beide afdelingen wordt verzorgd.

Red.: Hoe bent u met imkeren begonnen?

Dhr. de Hullu: Door het overlijden van een oom in 1955 kwam ik in het bezit van een aantal bijenvolken. Allengs groeide dat aantal uit en nu winter ik gemiddeld ruim 20 volken in, die ik in het voorjaar door verenigen tot 12 à 14 terugbreng.

Red.: Kunt u iets vertellen over het depot?

Dhr. de Hullu: Dat is met de jaren gegroeid. Aanvankelijk kon je nauwelijks van een depot spreken. Er werden gezamenlijk imkersartikelen besteld om de vrachtkosten te drukken en om de afdelingskas wat te spekken. Vooral de toenmalige lange levertijd (een maand tot zes weken) op artikelen vanuit het Bijenhuis is in 1966 de aanzet geweest om op vrijwillige basis met een depot te starten. De laatste jaren is er veel verbeterd, het sortiment werd aanzienlijk uitgebreid en de aflevering vanuit Wageningen verloopt vlot. Een en ander komt in de jaarcijfers dan ook duidelijk tot uiting.

Red.: Hoe staat uw gezin tegenover uw bijen-hobby en het depot?

Dhr. de Hullu: Gelukkig positief en als het no-

dig is helpen ze een handje. Kijk, het depot is voor de leden natuurlijk een groot gemak, maar niet voor de rust van de andere leden en dan bedoel ik de gezinsleden.

Red.: Bent u verder nog actief in de imkerij?

Dhr. de Hullu: Ik was tot vorig jaar penningmeester van de afdeling.

Red.: Heeft u nog praktische tips voor (aankomende) depothouders?

Dhr. de Hullu: Bezint eer ge begint. Onze eerste gezamenlijke bestelling had een waarde van f 496,09 (we hielden er f 50 aan over). In de afgelopen 15 jaar is de omzet voor ons depot spectaculair gestegen. Waar al dat materiaal gebleven is? Ik heb er geen flauw idee van, maar het moet al met al wel een vrachtauto vol zijn, vooral met uitschieters als 40 pond boenwas, 20 kg pitband en 1000 raampjes, elk op één rekening. Er kwam ook wat bij onze zuiderburen terecht, o.a. in Oostende, Brugge, Knesselare, Meulebeke, Antwerpen en zo meer. (Kunstraat is daar waswafel, honing is zeem en men heeft het in sappig Vlaams ook over raampjes).

Red.: Wat is het belang van een goed ingericht depot?

Dhr. de Hullu: Door het materiaal via de Vereniging aan te kopen is ook onze afdelingskas er wel bij gevaren. Als alle leden dit inzien steunen ze heel sterk de Vereniging en hun afdeling. En zo kunnen ook de kleine "volkes", mits ze goed gevoerd worden, zich tot een sterk "volk" ontwikkelen en een VOLK dat werkt, bouwt aan zijn toekomst!



De korven en siervoorwerpen zijn voor een groot deel gevlochten door leden van onze afdeling. Er worden bijna elke winter lessen in vlechten gegeven, o.m. door de 81-jarige heer Oosterling.



De heer B.A. van den Berg, voorzitter van afd. Gorkum, vroeg ons eens wat algemene informatie te geven over het imkeren in Nederland. Hoewel het meeste van wat hieronder wordt opgesomd bekend mag worden verondersteld, kan het gemakkelijk zijn bij een uitleg aan deze of gene om wat gegevens bij elkaar te hebben. Bijenteelt als middel van bestaan komt in ons land bijna niet meer voor. Groot-imkers zijn volgens onze begrippen de gebroeders Schwiefers te Dedemsvaart, die naast een fruitbedrijf een groot aantal bijenvolken bezitten; de heer W. van 't land te Barneveld, die het plaatsen van volken in de Flevopolders regelt, hét adres is, naast het Bijenhuis, om ruwe raatwas in te leveren, ruim 100 bijenvolken heeft en daarmee in zijn levensonderhoud voorziet. In het zuiden van het land zijn veel imkers, die via het bestuivingsgeld, dat wordt verkregen door het plaatsen van bijen bij de augurken- en aardbeien-teelt, hun inkomsten uit anderen hoofde aanvullen.

Het grootste aantal echter ziet het bijenhouden als natuursport. De Nederlandse imker heeft gemiddeld 7 volken. In het oosten en zuiden van ons land zit men boven dit gemiddelde, in het westen eronder. De meeste imkers reizen één à twee maal per jaar naar goede drachtgebieden, waarbij de koolzaadvelden het meest populair zijn. Ook brengt men zijn volken naar de wilgen, boomgaarden, lindes, distels, zeeasters en natuurlijk naar de heidevelden. De honing die vroeger veelal door de imkers o.a. aan het Bijenhuis werd verkocht, wordt tegenwoordig hoe langer hoe meer rechtstreeks aan particulieren verkocht. Dit past in de trend van groente en fruit kopen bij de kweker, kaas en melk bij de boer en honing bij de imker.

De meeste imkers zijn aangesloten bij een vereniging. Onze Vereniging is de grootste met ruim 7.000 leden en een eigen handelsinstelling "Het Bijenhuis". Dan kennen we de bijenhoudersbonden van ABTB, LLTB, en NCB, die gezamenlijk ± 3.500 leden tellen en de ANI met een kleine 1.000 leden. De Verenigingen werken samen in de Bedrijfsraad, een door hen gesticht overkoepelend lichaam en tevens in de afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap, d.i. de spreekbuis naar de overheid. De Verenigingen krijgen geen subsidie; wel worden de cursussen bijenteelt gesubsidieerd door het Ministerie van Landbouw & Visserij.

Daarnaast is er een Consulentenschap in Algemene Dienst voor de bijenteelt (d.i. een Rijksinstelling) en de Stichting Proefbijenstand Ambrosiushoeve, destijds opgericht door de Bedrijfsraad, welke momenteel voor 100% wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Landbouw & Visserij. De consulent, ir. J.J. Pettinga, is verantwoordelijk voor de naleving van de Bijenwet, belast met het gezond houden van de vaderlandse bijenstapel en het bevorderen van de bijenteelt in het algemeen. Tevens is de consulent directeur van de "Ambrosiushoeve" te Hilvarenbeek, waar waarnemingen en proeven worden gedaan ten behoeve van de praktische imkerij.

Het ministerie geeft deze subsidies vanwege het grote belang van de bijen voor de bestuiving van gewassen. Door de EEG wordt jaarlijks een premie verstrekt, die door middel van suiker voor bijenvoeding aan de imkers ten goede komt.

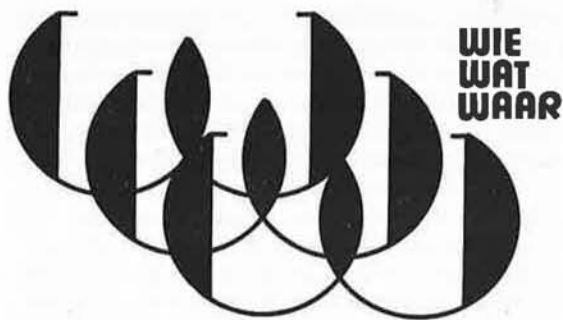
In ons land kennen we twee kasttypen: de enkelwandige spaarkast en de dubbelwandige simplexkast. De binnenwerkse maten van beide kasten zijn gelijk, dus raampjes van de ene kast passen ook in die van het andere type. In de ons omringende landen, waar velerlei soorten en maten kasten en raampjes in gebruik zijn, kijkt men met afgunst naar onze gestandaardiseerde maten. Dit is de reden waarom het Bijenhuis, ondanks herhaalde verzoeken, niet overgaat tot levering van Langstroth, Dadant, Alberti en andere kasttypen.

Tot slot kan ik u nog melden dat ook de dames zich in toenemende mate gaan interesseren voor de imkerij; vooral in het westen van ons land zijn veel imkeressen.

T.R.

imkers agenda

- 3 april Algemene Vergadering VBBN, IAC-gebouw, Wageningen
- 3 april Bijenmarkt, Zenderen
- 9 april Bijenmarkt, Emmen
- 10 april Bijenmarkt, Driebergen
- 17 april Bijenmarkt, Dordrecht
- 17 april Bijenmarkt, Dieren
- 30 april Bijenmarkt, Groenlo
- 14/15 mei Open dagen, Ambrosiushoeve, Hilvarenbeek



De heer G.J. Hiensch schrijft naar aanleiding van de foto in het november-nummer op pag. 242 het volgende:

"Wat? Een hoofd, een kap en pijp. Zo zien veel imkers eruit. Ik ook. Maar een imkeres? Waarom niet! Voor mij is dit de eerste pijprokende dame die ik ooit zag. En ik ben er tamelijk zeker van dat deze pijprokende imkeres mej. Mansveld is, die de vertaling verzorgde van het boek 'The world of the honey bee' van Colin G. Butler. Waar? Dat weet ik niet".

Het zal mej. H.C. Mansveld ongetwijfeld zijn, want dat werd ook bevestigd door de dames Maagendans en Louters van het Bijenhuis en de heren J. Duijvetter (Rhenen), H. van Gool (Tilburg), H. H. Harbers (Dalfsen) en A.R.M. van Rooijen (Ede).

Baldi Dekker te Oostwoud geeft ten overvloede nog de volgende informatie:

"De afgebeelde dame met pijp is mej. H.C. Mansveld, bij de wat oudere garde bekend van de keuringen in de 50-er jaren, waar zij naast de heren Van Aarst en Van Gool als jurylid werkzaam was. In 1951 verschijnt het bijenboek van K. von Frisch, ook door mej. Mansveld bewerkt. In het Groentje van sept. 1951 staat zij met dezelfde(?) bril en pijp afgebeeld als op onze foto. In 1967 of daaromtrent stopte zij met bijenhouden. Toen ik in Leiden woonde heb ik haar wel eens in Wassenaar opgezocht, zij werkte met Langstrothkasten."

Ondergetekende wil niet zeggen dat hij oud is, maar ik ben toch al 60 jaar lid van de Vereniging. De foto op de omslag van het Groentje, december 1981, is 55 jaar oud. In die tijd deed ik mijn eerste kennis op van de bijen. De eigenaar van deze korven was ook de maker. Hij vlocht de binnenkorven van tenen en de bekleding was van stro en buntgras. Het stro wat er bovenuit stak werd gebruikt om de "muts" te vlechten. De toenmalige eigenaar heette G.J. Bieleman en woonde op het Hondsveld te Empe, een buurtschap in de gemeente Brummen. Dus dat "Op de Veluwe" klopt wel. Een leuke bijzonderheid is, dat zijn dochter 60 jaar onafgebroken de

bijenmarkt in Eerbeek bezocht heeft en toen nog in de bloemetjes is gezet.

G. Hobrink, Brummen

Overigens blijft de voorplaat van het mei-nummer 1981 de imkergemoederen ook nog steeds bezighouden. Er kwam daarover althans opnieuw een mededeling binnen (wie er telefoneerde is helaas niet bekend): Het zijn de imkers Van de Brink (Wageningen) en De Plaar, die omstreeks het jaar 1930 zijn gefotografeerd in een boomgaard te Hien.

Om de verwarring dan toch nog maar een beetje groter te maken plaatsen we hierbij de volgende opgave. De opname moet al eens in het Groentje hebben gestaan, gezien de aanwijzingen van de drukker op de achterzijde, waar nog bij staat gekrabbeld: "foto van 't slot Bennekom". Veel wijzer word je daar echter ook al niet van.



Heb je die al gehoord? of Imkerslatijn? Zoek het maar uit. We zijn benieuwd.

EEN GOED INGEZONDEN STUK

is:

- van belang voor zoveel mogelijk lezers,
- kernachtig geformuleerd,
- kort genoeg om de lezer te blijven boeien,
- niet kwetsend; zeker niet voor hen die zich niet meteen kunnen verdedigen,
- alleen een zinvolle reactie op een eerder verschenen ingezonden stuk, indien de draad van het verhaal voor alle andere lezers is te volgen.



WIJ STELLEN U VOOR.....
4 nieuwe Hoofdbestuursleden.



Mevrouw J. Brussen-Jansen - Groep Graafschap-Lijmers

Kwam uit liefde en bewondering voor de natuur ertoe om bijen te gaan houden. Momenteel heeft zij haar volken gehuisvest in 14 spaarkasten, een korf en een holle boomstam (Klotzbeute). Als lid van de drachtplantencommissie in de Achterhoek hoopt zij in haar Hoofdbestuursfunctie de vaderlandse drachtweide te verbeteren door het naar buiten uitdragen van een goed opgezet drachtplantenplan. Ook ziet zij het belang van een goede documentatie over de bijenteelt op scholen. In haar afdeling (Varsseveld e.o.) werd hiertoe een documentatiekoffer samengesteld, waarvan de inhoud schoolkinderen een duidelijk beeld geeft over de imkerij. De nieuw opgerichte commissie Voorlichting en Publiciteit zal hier in een volgend nummer nog op terugkomen.



De heer J.E. Kleinmeijer - Groep Veluwe

Adres (toevoegen aan lijst op pag. 4 v/h jan. no.): Jhr. Ned.v.Rosenthalweg 40, 6862 ZW Oosterbeek, tel. 085-333828. Twintenaar van

geboorte, stammend uit een imkersfamilie en daarom van jongsafaan vertrouwd met de bijen. Dhr. Kleinmeijer, die binnen de afdeling Oosterbeek reeds bestuurlijke ervaring opdeed en zich naast de imkerij ook als IVN - natuurgids verdienstelijk maakte, ziet als duidelijke taak binnen het Hoofdbestuur het bevorderen en weer gezond maken van afd. Handel. Bovendien zou hij veel aandacht willen schenken aan voorlichtingsactiviteiten en aan de gezondheid van de bijen. De ziektebestrijdingsteams kunnen hierbij uiterst nuttig werk aan de basis verrichten. In zijn nieuwe functie ziet dhr. Kleinmeijer zich als directe verbindingsman tussen de afdelingen en het Hoofdbestuur en als informatieve "praatpaal" voor de Veluwe.



De heer W.H. de Lange - Groep Noord-Brabant

Imkert vanaf het begin der zeventiger jaren en is sinds enige jaren bestuurslid van afd. Eindhoven e.o. Dhr. de Lange is met de bijenhouderij begonnen vanuit een algemene belangstelling voor de natuur, door ervaringen met imkers uit zijn omgeving en na het maken van een diaserie over bijen. Hij is van mening, dat wij moeten inhaken op de groeiende belangstelling voor de natuur en dat wij door middel van een goede belangenbehartiging vanuit een actieve, sterke Vereniging de verschraling van de bijenweide en de toenemende dreiging van de bijeziekten dienen tegen te gaan. Zijn taak ziet dhr. de Lange als driedelig: het vertegenwoordigen van de gewestelijke imkersbelangen, het meewerken in het Hoofdbestuur aan de algemene besluitvorming, en als extra opdracht in het zuiden een goede samenwerking met de zuidelijke bijenhoudersbonden.

De heer A. van Lavieren - Groep Friesland

Voorzitter van afd. Ooststellingwerf, beheert al enige jaren samen met een vriend ca. 18 volken. Als zijn taak binnen het Hoofdbestuur ziet dhr. van Lavieren het vertegenwoordigen van de groep Friesland, enerzijds door het doorge-

ven van wensen en verlangens van de groep aan het H.B. en anderzijds het overbrengen van informatie uit het H.B. aan de Friese afdelingen. Zijn wens is een goed functionerende Vereniging, waarin veel aandacht is voor voorlichting, belangenbehartiging, imkersartikelen en samenwerking met de ziektebestrijdingsteams.



Een vereniging draaiende houden gaat niet vanzelf; achter veel zaken, waarvan in het Groentje dikwijls terloops melding wordt gemaakt, gaat veel werk schuil, dat voor een deel wordt uitgevoerd door H.B. leden, die met enthousiasme en belangeloos veel tijd en energie hierin steken.

De heren Campen, van de Hul en Meijerman zeggen wij vanaf deze plaats hartelijk dank voor hun inzet gedurende hun periode als lid van het Hoofdbestuur.

VERZENDING NAAR SCHIER

Doordat het nog te veel voorkomt dat er op de verzorging van de bevruchtungskastjes die op Schiermonnikoog aankomen wat aan te merken valt, zet de heer R.H. Geskes de betreffende voorwaarden en eisen aan het begin van het seizoen nog eens even op een rijtje. RED.

Willen Carnica-imkers, die van plan zijn in 1982 bevruchtungskastjes op te sturen, bedenken dat een goede teelt begint met een goede voorbereiding? Daarom moeten zij dus nu reeds hun kastjes nazien op gebreken.

1. Zijn ze goed schoon van binnen? Wasmot?
2. Functioneren de 3 afstandsrepen goed?
3. Moet het gaas van de luchtopeningen vernieuwd worden?
4. Zit het darreroostertje nog goed vast?
5. Als het een draairoostertje is, is dan de afstand tussen de spijltjes nog goed? Meten met de achterkant van een 5 mm. boortje. Het moet er enigszins stijf door gaan.
6. Zit het kastje nog goed in de verf? Denk aan de bijenkleuren. We krijgen vaak kastjes die kort voor de verzending geleverd zijn, zodat we de werveltjes met een hamer moeten losslaan. Dat is niet prettig voor de bijen en ook niet voor ons.
7. Staan naam en adres, zo mogelijk ook het telefoonnummer, nog duidelijk en onuitwisbaar op het deksel? Dit is voorschrift!
8. Werken de schroeven van deksel en werveltje nog goed? Dikke werveltjes kunnen meteen als vliegplankje dienen. Die houden na het openen ook de schroeven goed vast. Bij dunne werveltjes raken die schroeven dan weg.
9. Hebt u vóór 15 september de noodzakelijke gezondheidsverklaring aangevraagd? Zo niet, misschien kunt u die nog krijgen als u dat alsnog doet. Als u dat in orde heeft, kunt u zich met de nodige rust aan de teelt wijden. MAAR DOE HET NU!

TOELICHTING CONCEPT-STATUTEN

Hierna volgen de nieuwe concept-statuten voor onze Vereniging, zoals deze zijn behandeld in de vergadering van het Hoofdbestuur op 28 november 1981.

In dit concept is rekening gehouden met de door de wet aan statuten voor verenigingen gestelde eisen; tevens is er zoveel mogelijk ingespeeld op de door de groepen, afdelingen en individuele leden ingezonden reacties.

Om des tijds wille heeft het Dagelijks Bestuur in overleg met het Hoofdbestuur, de commissie Statuten en Huiselijk Reglement, en notaris W. Drapers te Ede besloten ook de concept-statuten van de sub-verenigingen (momenteel de afdelingen), die grotendeels parallel lopen met de concept-statuten van de Vereniging, in dit nummer te publiceren.

Amendementen op de concept-statuten voor de sub-verenigingen (afdelingen) kunnen naar het Bijenhuis worden gezonden tot 1 juni 1982.

Op de Algemene Vergadering zal aan de vertegenwoordigers van de afdelingen fiat worden gevraagd om op de ingeslagen weg voort te gaan, d.w.z. dat er een keuze wordt gemaakt voor "een hoofdvereniging" en "sub-verenigingen" met beperkte of onbeperkte c.q. volledige rechtspersoonlijkheid. (Zie ook de toelichting in het Groentje 10/1981, p. 215 - 217).

Indien op de Algemene Vergadering door de vertegenwoordigers van de afdelingen fiat wordt gegeven om op de ingeslagen weg voort te gaan zal een volmacht worden gevraagd voor eventuele aanpassingen in deze concept-statuten, die noodzakelijk kunnen zijn op grond van mogelijke wijzigingen als gevolg van amendementen in de concept-statuten van de sub-verenigingen.

CONCEPT VAN DE AKTE VAN STATUTENWIJZIGING VOOR DE V.B.B.N.

Art. 1. Naam

De vereniging draagt de naam: Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland.

Art. 2. Zetel

De vereniging heeft haar zetel te Wageningen.

Art. 3. Doel

1. De vereniging heeft ten doel:
 - a. het bevorderen van de bijenteelt;
 - b. al hetgeen met het bovenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn; alles opgevat in de ruimste zin des woords.
2. De vereniging tracht dit doel onder meer te bereiken door:
 - a. het verbreiden van kennis;
 - b. het verbeteren van de resultaten van het bijenhouden;
 - c. het verschaffen van voorlichting;
 - d. het behartigen van de imkersbelangen van haar leden;
 - e. het uitgeven van een verenigingsorgaan;
 - f. alle andere wettige middelen die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Art. 4. Duur

1. De vereniging is opgericht op negen en twintig oktober achttienhonderd zeven en negentig.
2. De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Art. 5. Lidmaatschap

1. De vereniging kent gewone leden, jeugdleden, gezinsleden, buitengewone leden en ereleden.
2. Gewone leden zijn zij, die als zodanig zijn toegelaten.
3. Jeugdleden zijn zij, die de achttienjarige leeftijd nog niet hebben bereikt en als jeugdlid zijn toegelaten.
4. Gezinsleden zijn zij, die in gezinsverband met een lid samenwonen en als gezinslid zijn toegelaten.
5.
 - a. Buitengewone leden zijn zij, die buiten Nederland woonachtig zijn en/of als buitengewoon lid zijn toegelaten.
 - b. Buitengewone leden zijn als zodanig geen leden in de zin der wet en hebben derhalve geen stemrecht; overigens is het bepaalde in de artikelen 7, 8, 16 lid 2 en 19 op hen van overeenkomstige toepassing.
 - c. Buitengewone leden kunnen niet deelnemen aan de collectieve bijenz verzekering
6. Ereleden zijn leden die tot erelid zijn benoemd op een in een reglement nader vast te stellen wijze.
7. In deze statuten en de daarmee samenhangende reglementen worden onder leden en de daarmee samenhangende begrippen alleen verstaan de in de leden 2, 3, 4 en 6 genoemde leden, tenzij het tegendeel blijkt.
8. Het hoofdbestuur houdt een register, waarin de namen en adressen van alle leden en buitengewone leden zijn opgenomen.

Art. 6.

1. Als lid kan men worden toegelaten nadat men schriftelijk bij het hoofdbestuur is aangemeld.
Het hoofdbestuur beslist over de toelating en deelt in geval van niet-toelating zulks zo snel mogelijk mede aan de betrokkene en aan de eerstvolgende algemene vergadering.
Bij niet-toelating door het hoofdbestuur kan de algemene vergadering alsnog tot toelating besluiten.
2. Bij een verzoek tot toelating van een minderjarige is een schriftelijke toestemming van diens wettelijke vertegenwoordiger vereist.
Uit deze toestemming vloeit voort dat deze minder-

jarige alle rechten en verplichtingen, samenhangende met zijn lidmaatschap, zelfstandig kan uitoefenen.

3. Het lidmaatschap vangt aan op de dag dat het door het nieuwe lid verschuldigde door de vereniging is ontvangen.
4. Het lidmaatschap is persoonlijk en mitsdien niet overdraagbaar noch vatbaar om door erfopvolging te worden verkregen.

Art. 7.

1. Het hoofdbestuur is bevoegd een lid door een schriftelijke kennisgeving te schorsen voor een periode van ten hoogste twee maanden ingeval het lid bij herhaling in strijd handelt met zijn lidmaatschapsverplichtingen of door handelingen of gedragingen het belang van de vereniging in ernstige mate heeft geschaad.
2. Gedurende de periode dat een lid is geschorst, kunnen de aan het lidmaatschap verbonden rechten niet worden uitgeoefend.

Art. 8.

1. Het lidmaatschap eindigt:
 - a. door overlijden van het lid;
is een rechtspersoon lid van de vereniging, dan eindigt haar lidmaatschap wanneer zij ophoudt te bestaan;
 - b. door opzegging door het lid;
 - c. door opzegging namens de vereniging door het hoofdbestuur;
 - d. door ontzetting (royement) namens de vereniging door het hoofdbestuur.
2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan slechts geschieden door een schriftelijke kennisgeving vóór één december van het verenigingsjaar en met inachtneming van een opzeggingstermijn van één maand.
Indien een opzegging niet tijdig heeft plaats gehad, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende verenigingsjaar, tenzij het dagelijks bestuur anders besluit of van het lid redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.
Een lid is niet bevoegd door opzegging van zijn lidmaatschap een besluit, waarbij de verplichtingen van de leden van geldelijke aard zijn verzwaaard, te zijnen opzichte uit te sluiten.
3. Opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging kan slechts geschieden met inachtneming van een opzeggingstermijn van één maand:
 - a. wanneer een lid heeft opgehouden aan de vereisten, voor het lidmaatschap bij de statuten gesteld, te voldoen;
 - b. wanneer een lid zijn verplichtingen jegens de vereniging niet nakomt;
 - c. wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;
 - d. ingeval een rechtspersoon lid is van de vereniging, wanneer besloten is tot ontbinding van die rechtspersoon.
4. Echter kan het lidmaatschap onmiddellijk worden beëindigd indien van de vereniging of van het lid redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;
dit is ondermeer het geval wanneer het lidmaatschap van een lid van een subvereniging is opgezegd.
5. Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of

besluiten der vereniging handelt, of de vereniging op onredelijke wijze benadeelt, alsmede wanneer zijn ontzetting is uitgesproken in een subvereniging.

6. a. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging alsmede van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de

betrokkene binnen een maand na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open op de algemene vergadering van de subvereniging, waarvan hij eventueel lid is, en bij gebreke daarvan, op de algemene vergadering van de vereniging. Hij wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit met opgave van reden(en) in kennis gesteld.

- b. Ten aanzien van dit beroep zijn de vereisten voor statutenwijziging van de betreffende subvereniging van overeenkomstige toepassing.
c. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.
7. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een verenigingsjaar eindigt, blijft desniettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel verschuldigd, tenzij het dagelijks bestuur anders besluit.

Art. 9. Subverenigingen

1. De vereniging kent subverenigingen; dit zijn als zodanig door de vereniging erkende verenigingen.
2. Om als subvereniging te kunnen worden erkend, moet een vereniging tenminste voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - a. alle leden van de kandidaat-subvereniging moeten lid zijn van de vereniging;
 - b. de statuten en reglementen van de kandidaat-vereniging moeten zijn overeenkomstig een door de vereniging vastgesteld model danwel zijn goedgekeurd door het hoofdbestuur.
3. Met betrekking tot subverenigingen geldt voorts onder meer het volgende:
 - a. een subvereniging mag geen leden hebben, hoe ook genaamd, die geen lid van de vereniging zijn;
 - b. de statuten, reglementen, besluiten en (rechts) handelingen van een subvereniging mogen niet in strijd zijn met de statuten, reglementen en besluiten van de vereniging; een statutenwijziging van de subvereniging behoeft de voorafgaande schriftelijke toestemming van het hoofdbestuur;
 - c. een subvereniging mag zelf bepalen of zij wil zijn een vereniging met volledige danwel beperkte rechtsbevoegdheid;
 - d. een subvereniging is verplicht er zorg voor te dragen dat de afgevaardigden als bedoeld in artikel 17 lid 1 worden gekozen op de in haar statuten aangegeven wijze;
 - e. telkens zal een subvereniging opgave doen aan de vereniging van mutaties ten aanzien van leden en bestuursleden terwijl zij jaarlijks vóór vijf december een geheel bijgewerkt register met de namen en adressen van alle gastleden aan de vereniging zal toezenden;
 - f. de afgevaardigde van de leden van een subvereniging casu quo diens plaatsvervanger is verplicht aan de gewestelijke groepsvergaderingen deel te nemen;
 - g. geschillen tussen subverenigingen onderling, tussen gewestelijke groepen onderling en subverenigingen worden beslecht door het hoofdbestuur van de vereniging.
4. A. Een vereniging kan als subvereniging worden toegelaten indien zij aan de gestelde voorwaarden voldoet en nadat zij schriftelijk een verzoek dienaangaande heeft ingediend.
Het hoofdbestuur beslist over de toelating en deelt in geval van niet-toelating zulks zo snel mogelijk mede aan de vereniging en aan de eerstvol-

gende algemene vergadering.

Bij niet-toelating door het hoofdbestuur kan de algemene vergadering alsnog tot toelating besluiten.

- B. 1. Het hoofdbestuur is bevoegd een subvereniging door een schriftelijke kennisgeving te schorsen voor een periode van ten hoogste zes maanden

den ingeval de subvereniging bij herhaling in strijd handelt met haar verplichtingen of door handelingen of gedragingen het belang van de vereniging in ernstige mate heeft geschaad.
2. Gedurende de periode dat de subvereniging is geschorst kunnen haar rechten als subvereniging niet worden uitgeoefend.

- C. 1. De erkenning eindigt:
 - a. wanneer de subvereniging ophoudt te bestaan;
 - b. door opzegging door de subvereniging;
 - c. door opzegging namens de vereniging door het hoofdbestuur;
 - d. door ontzetting (royement) namens de vereniging door het hoofdbestuur.
2. Opzegging van de erkenning door de subvereniging kan slechts geschieden door een schriftelijke kennisgeving.
3. Opzegging van de erkenning namens de vereniging kan slechts geschieden met een opzeggingsstermijn van één maand:
 - a. wanneer een subvereniging heeft opgehouden aan de vereisten, voor de erkenning bij de statuten gesteld, te voldoen;
 - b. wanneer een subvereniging haar verplichtingen jegens de vereniging niet nakomt;
 - c. wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet gevergd kan worden de erkenning te laten voortduren;
 - d. wanneer besloten is tot ontbinding van die subvereniging.
4. Echter kan de erkenning onmiddellijk worden beëindigd indien van de vereniging of van de subvereniging redelijkerwijs niet gevergd kan worden de erkenning te laten voortduren.
5. Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer de subvereniging in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de vereniging handelt, of de vereniging op onredelijke wijze benadeelt.
6. Van een besluit tot opzegging van de erkenning namens de vereniging alsmede van een besluit tot ontzetting uit de erkenning staat de betrokkene binnen een maand na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open op de algemene vergadering. Hij wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit met opgave van reden(en) in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is de subvereniging geschorst.
7. Wanneer de erkenning in de loop van een verenigingsjaar eindigt, blijft desniettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel verschuldigd, tenzij het hoofdbestuur anders besluit.

Art. 10. Gewestelijke groepen

1. Alle subverenigingen zijn ingedeeld in gewestelijke groepen.
2. Besluiten tot instelling, wijziging en opheffing van gewestelijke groepen worden door het hoofdbestuur genomen na raadpleging van de betrokken subverenigingen.
3. Met betrekking tot gewestelijke groepen geldt voorts onder meer het volgende:
 - a. de gewestelijke groepen hebben onder meer ten doel het behartigen van de gewestelijke imkersbelangen;
 - b. de gewestelijke groepsvergaderingen bestaan uit

de afgevaardigden casu quo de plaatsvervanger van de leden van de subverenigingen van de betrokken gewestelijke groep.

Art. 11. Geldmiddelen

1. De geldmiddelen der vereniging bestaan uit:
 - a. bijdragen der leden;
 - b. verkrijgingen ingevolge erfstellingen, legaten en schenkingen;
 - c. andere baten.
2. De leden, en de buitengewone leden, met uitzondering van de ereleden, zijn gehouden tot het betalen van een jaarlijkse bijdrage (contributie), waarvan de hoogte steeds door de algemene vergadering zal worden vastgesteld.
3. De contributie dient jaarlijks bij vooruitbetaling te worden voldaan.
De kosten, zowel in als buiten rechte, van de invordering van het verschuldigde en van de vordering tot nakoming van enige lidmaatschapsverplichting, waaronder begrepen de kosten van de rechtskundige raadsman, zijn voor rekening van het nalatige lid.
4. Het hoofdbestuur is bevoegd in bijzondere gevallen gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting tot het betalen van een bijdrage te verlenen.

Art. 12. Bestuur

1. Het hoofdbestuur bestaat uit minimaal zeven personen.
2. Per gewestelijke groep wordt door de afgevaardigden van de leden van die groep, die ook lid zijn van een subvereniging, een bestuurslid benoemd.
Zodra een bestuurslid ophoudt lid te zijn van het bestuur, wordt door de betreffende afgevaardigden een nieuw bestuurslid in diens plaats benoemd.
3. De voorzitter van het bestuur wordt op voordracht van het hoofdbestuur als zodanig benoemd door de afgevaardigden van alle leden gezamenlijk.
4. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie of vijf personen, die door het hoofdbestuur uit haar midden worden benoemd, met dien verstande dat de voorzitter van het hoofdbestuur als zodanig lid en voorzitter is van het dagelijks bestuur.
Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse leiding van de vereniging, zulks met inachtneming van de besluiten van het hoofdbestuur; op verzoek van het hoofdbestuur moet zij te allen tijde rekening en verantwoording afleggen aan het hoofdbestuur.
5. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van drie jaar.
6. Bij benoeming mag de betrokkene niet jonger zijn dan een en twintig jaar.
7. Het lidmaatschap eindigt:
 - a. Door het eindigen van het verenigingslidmaatschap;
 - b. door ontslag;
 - c. door aftreden.
8. Elk bestuurslid kan te allen tijde door de algemene vergadering worden ontslagen of geschorst, terwijl bovendien een lid van het dagelijks bestuur als zodanig te allen tijde door het hoofdbestuur kan worden ontslagen of geschorst. Een schorsing die niet binnen drie maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag, eindigt door het verloop van die termijn.
9. Elk jaar treden er bestuursleden af volgens een door het hoofdbestuur op te maken rooster van aftreding. De aftredenden zijn hoogstens twee maal herkiesbaar; de voorzitter is als zodanig daarboven nog éénmaal benoembaar en tweemaal herkiesbaar. Wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt op het rooster de plaats van zijn voorganger in.
10. De bestuurders zijn bevoegd te allen tijde zelf af te treden, mits dit geschiedt door een schriftelijke kennisgeving en met inachtneming van een opzeggingstermijn van tenminste drie maanden; het hoofdbestuur is bevoegd het bestuurslidmaatschap dan eerder te laten eindigen.

Art. 13.

1. Het bestuur verdeelt de werkzaamheden in onderling overleg.
Het dagelijks bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid uit haar taak voortvloeiende werkzaamheden te doen uitvoeren door een beroepssecretariaat.
2. Van het verhandelde in elke vergadering worden notulen opgemaakt, die door het bestuur worden vastgesteld en door de voorzitter en de notulist worden ondertekend. In afwijking van hetgeen de wet dien-aangaande bepaalt, is het oordeel van de voorzitter omtrent de totstandkoming en de inhoud van een besluit niet beslissend.
3. Bij een reglement zoals bedoeld in artikel 25 kunnen nadere regelen aangaande de vergaderingen van en de besluitvorming door het bestuur worden gegeven.

Art. 14

1. Behoudens de beperkingen volgens de statuten is het hoofdbestuur belast met het besturen van de vereniging.
2. Indien het aantal bestuursleden beneden het minimum is gedaald, blijft het bestuur bevoegd.
3. Het hoofdbestuur is verplicht zo spoedig mogelijk een vergadering te beleggen waarin de voorziening in een open plaats of de open plaatsen in het bestuur aan de orde komt.
4.
 - a. Ieder bestuurslid, dat niet geschorst is, heeft één stem in de bestuursvergadering.
 - b. Bestuursvergaderingen worden op verzoek van de voorzitter of drie bestuursleden bijeengeroepen door het bestuur door middel van een schriftelijke oproeping aan de adressen van de bestuursleden zoals deze vermeld zijn in het register, bedoeld in artikel 5, zulks met inachtneming van een termijn van tenminste veertien dagen en onder opgave van de te behandelen onderwerpen.
 - c. Een bestuurslid kan zich als zodanig niet ter bestuursvergadering doen vertegenwoordigen.
 - d. Door het bestuur kunnen geen besluiten genomen worden dan in een vergadering waar tenminste zestig procent (60%) der bestuursleden aanwezig is.
 - e. Een eenstemmig besluit van alle bestuursleden, ook al zijn deze niet in vergadering bijeen, heeft dezelfde kracht als een besluit, genomen in een bestuursvergadering.
 - f. Artikel 19 lid 3, lid 4, lid 6, lid 7 en lid 8 zijn, voorzoveel mogelijk, van overeenkomstige toepassing op bestuursvergaderingen.
5. Het bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uiten door commissies, die door het bestuur worden benoemd.
6. Het hoofdbestuur is, mits met goedkeuring van de algemene vergadering, bevoegd tot:
 - a. het sluiten van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen.
 - b. het sluiten van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt;
 - c. het doen van uitgaven of aangaan van verbintenissen, een bedrag casu quo belang van tien-duizend gulden (f 10.000,-) te bovengaande, tenzij deze uitgaven worden gedaan casu quo deze verbintenissen worden aangegaan in overeenstemming met een tevoren vastgestelde begrotingspost;
 - d. het huren, verhuren en op andere wijze in gebruik

- of genot verkrijgen en geven van onroerende goederen;
- e. het aangaan van dadingen;
- f. het optreden in rechte, waaronder begrepen het voeren van arbitrale procedures; geen goedkeuring is vereist voor het nemen van conservatoire maatregelen en voor het nemen van die rechtsmaatregelen, die geen uitstel kunnen lijden.

Op het ontbreken van deze goedkeuring kan door en tegen derden geen beroep worden gedaan.

7. De vereniging wordt in en buiten rechte uitsluitend vertegenwoordigd door twee leden van het dagelijks bestuur gezamenlijk.
De gemelde bestuursleden kunnen zich bij het vertegenwoordigen der vereniging middels een schriftelijke bijzondere volmacht doen vertegenwoordigen.
8. Het hoofdbestuur is verplicht zorg te dragen voor inschrijving in het betreffende verenigingsregister conform het bepaalde in artikel 29 lid 2 en 3 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 15. Jaarverslag

1. a. Het verenigingsjaar loopt van één januari tot en met één en dertig december.
b. Het boekjaar loopt van een oktober tot en met dertig september.
2. Het hoofdbestuur is verplicht van de vermogens-toestand van de vereniging zodanige aantekeningen te houden dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.
3. Het hoofdbestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het boekjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, schriftelijk zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten, rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur.

Na verloop van de termijn kan ieder lid deze rekening en verantwoording in rechte van het hoofdbestuur vorderen.

4. De algemene vergadering benoemt jaarlijks doch uiterlijk dertig dagen voor de jaarvergadering uit de leden een commissie van tenminste twee personen, die geen deel mogen uitmaken van het bestuur. De commissie onderzoekt de rekening en verantwoording van het bestuur en brengt aan de algemene vergadering verslag van haar bevindingen uit.
5. Vereist het onderzoek van de rekening en verantwoording bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan de commissie van onderzoek zich door een deskundige doen bijstaan. Het bestuur is verplicht tijdig aan de commissie alle door haar gewenste inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te vertonen en inzage van de boeken en bescheiden der vereniging te geven.
6. De last van de commissie kan te allen tijde door de algemene vergadering worden herroepen, doch slechts door de benoeming van een andere commissie.
7. Behoudens een daarbij uitdrukkelijk gemaakt voorbehoud of gemaakte uitzondering strekt goedkeuring door de algemene vergadering van het jaarverslag en de rekening en verantwoording het bestuur tot décharge. Wordt de goedkeuring geheel of ten dele geweigerd, dan kan de algemene vergadering al die maatregelen nemen welke door haar in het belang van de vereniging nodig worden geacht.
8. Het bestuur is verplicht de bescheiden, bedoeld in de leden 2 en 3, tien jaren lang te (doen) bewaren.

Art. 16. Algemene Vergadering

1. Aan de algemene vergadering komen in de vereniging alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan het bestuur zijn opgedragen.

2. Jaarlijks, uiterlijk zes maanden na afloop van het verenigingsjaar, wordt een algemene vergadering - de jaarvergadering - gehouden. In de jaarvergadering komen onder meer aan de orde:
 - a. het jaarverslag en de rekening en verantwoording, bedoeld in artikel 15, met het verslag van de aldaar bedoelde commissie;
 - b. de benoeming van de in artikel 15 genoemde commissie voor het volgende verenigingsjaar;
 - c. voorziening in eventuele vacatures;
 - d. voorstellen van het bestuur of van de afgevaardigden, aangekondigd bij de oproeping voor de vergadering;
 - e. de goedkeuring door de algemene vergadering van de begroting met betrekking tot het lopende boekjaar, tenzij deze reeds in een eerdere algemene vergadering aan de orde is geweest.
3. Andere algemene vergaderingen worden gehouden den zo dikwijls het hoofdbestuur dit wenselijk oordeelt.
4. Voorts is het hoofdbestuur op schriftelijk verzoek met opgave van de te behandelen onderwerpen van tenminste een zodanig aantal afgevaardigden als bevoegd is tot het uitbrengen van tien procent der stemmen verplicht tot het bijeenroepen van een algemene vergadering op een termijn van niet langer dan vier weken. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan door oproeping hetzij op de wijze waarop het hoofdbestuur algemene vergaderingen bijeenroept, hetzij middels een advertentie in tenminste één landelijk verschijnend veelgelezen dagblad.

Art. 17.

1. De algemene vergadering bestaat uit de afgevaardigden van de leden.
2. Alle leden van de vereniging hebben toegang tot de algemene vergadering alsmede het recht om het woord te voeren.
In afwijking van het bepaalde in artikel 7 lid 2 hebben geschorste (bestuurs)leden toegang alsmede het recht om het woord te voeren op de algemene vergadering tenzij de algemene vergadering anders besluit.
3. Over toelating van andere personen beslist het hoofdbestuur.
4. a. Iedere afgevaardigde heeft in de algemene vergadering stemmen naar rato van het aantal door hem vertegenwoordigde leden.
b. De stemmen worden verdeeld als volgt:
 - tot en met vijf en twintig leden: één stem
 - zes en twintig tot en met vijftig leden: twee stemmen
 - één en vijftig tot en met vijf en zeventig leden: drie stemmen
 - zes en zeventig tot en met honderd leden: vier stemmen
 - honderd één tot en met eenhonderd vijf en twintig leden: vijf stemmen
 - meer dan eenhonderd vijf en twintig leden: zes stemmen.
- c. een lid kan slechts door één afgevaardigde vertegenwoordigd worden, zodat bijvoorbeeld gastleden van subverenigingen als zodanig in verband met het sub b bepaalde niet meegerekend worden.
5. Een afgevaardigde kan zijn stem(men) niet door een ander (doen) uitbrengen dan door zijn plaatsvervanger.

Art. 18.

1. De algemene vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het bestuur.
Ontbreekt de voorzitter dan treedt één der andere door het hoofdbestuur aan te wijzen bestuursleden als voorzitter op.

Wordt ook op deze wijze niet in het voorzitterschap voorzien, dan voorziet de vergadering daarin zelve.

2. Van het verhandelde in elke vergadering worden door een door de voorzitter daartoe aangewezen persoon notulen gemaakt, die door de algemene vergadering worden vastgesteld en door de voorzitter en de notulist worden ondertekend. Zij die de vergadering bijeenroepen kunnen een notarieel proces-verbaal van het verhandelde doen opmaken.

De inhoud van de notulen of van het proces-verbaal wordt ter kennis van de leden gebracht.

Art. 19.

1. Het ter algemene vergadering uitgesproken oordeel van de voorzitter dat door de vergadering een besluit is genomen is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit voorzover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.
2. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het eerste lid bedoeld oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
3. Voorzover de statuten of de wet niet anders bepalen, worden alle besluiten van de algemene vergadering genomen met volstreekte meerderheid van de aanwezige, uitgebracht stemmen.
4. Blanco stemmen en niet op geldige wijze uitgebrachte stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.
5. Behoudens het bepaalde in lid 10 kunnen geen besluiten worden genomen over onderwerpen, waarvan niet bij de oproeping voor de betreffende algemene vergadering is vermeld dat deze zullen worden behandeld, tenzij met een meerderheid van ten minste twee/derde van de uitgebrachte stemmen wordt besloten dat een niet vermeld onderwerp wel behandeld zal worden, mits dit niet is een onderwerp als bedoeld in artikel 22, 23 of 24.
6. Indien bij een verkiezing van personen niemand de volstreekte meerderheid heeft verkregen, heeft een tweede stemming tussen de voorgedragen kandidaten plaats.
Heeft alsdan wederom niemand de volstreekte meerderheid verkregen, dan vinden herstemmingen plaats; totdat hetzij één persoon de volstreekte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken. Bij gemelde herstemmingen (waaronder niet is begrepen de tweede stemming) wordt telkens gestemd tussen de personen, op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, evenwel uitgezonderd de per-

soon, op wie bij die voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen is uitgebracht.

Is bij die voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen op meer dan één persoon uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt, op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht.

Ingeval bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken, beslist het lot wie van beiden is gekozen.

7. Indien stemmen staken over een voorstel niet rakende verkiezing van personen, dan is het verworpen.
8. Alle stemmen geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden zulks vóór de stemming verlangt.
Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes.
Besluitvorming bij acclamatie is mogelijk, tenzij een stemgerechtigde hoofdelijke stemming verlangt.
9. Een éénstemmig besluit van alle leden, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het hoofdbestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van de algemene vergadering.
10. Zolang in een algemene vergadering alle stemmen kunnen worden uitgebracht, kunnen geldige besluiten worden genomen, mits met algemene stemmen, omtrent alle aan de orde komende onderwerpen - dus mede een voorstel tot statutenwijziging, tot omzetting of tot ontbinding - ook al heeft geen oproeping plaatsgehad of is deze niet op de voorgeschreven wijze geschied of is enig ander voorschrift omtrent het oproepen en houden van vergaderingen of een daarmee verbandhoudende formaliteit niet in acht genomen.

Art. 20

1. De algemene vergaderingen worden bijeengeroepen door het hoofdbestuur. De oproeping geschiedt door publicatie in het verenigingsorgaan, welke wordt gezonden aan de adressen van de leden volgens het register bedoeld in artikel 5.
De termijn voor de oproeping bedraagt ten minste veertien dagen.
2. De rekening en verantwoording en de begroting met de ter beoordeling daarvan benodigde bescheiden dienen voor de leden ter inzage te worden gelegd op overeenkomstige wijze als bepaald in artikel 22 lid 2.
3. Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld, onverminderd het bepaalde in artikel 22.

Art. 21. Handel

Binnen het kader van het doel van de vereniging kan door de vereniging enige handel worden gedreven.



Art. 22. Statutenwijziging

1. In de statuten van de vereniging kan geen verandering worden gebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld.
De termijn voor de oproeping bedraagt tenminste één en twintig dagen.
2. Zij die de oproeping tot de algemene vergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten tenminste vijf dagen vóór de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, voor de leden ter inzage leggen bij de secretarissen van alle subverenigingen alsmede bij het secretariaat van de vereniging, tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. Bovendien wordt een afschrift als hiervoor bedoeld, aan alle leden toegezonden.
3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.
4. Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder hoofdbestuurslid bevoegd.
5. Het hoofdbestuur is verplicht een authentiek afschrift van de gewijzigde statuten neder te leggen ten kantore van de Kamer van Koophandel en Fabrieken binnen welker gebied de vereniging gevestigd is.
6. Een bepaling dezer statuten, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen beperkt, kan slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

Art. 23 Ontbinding

1. De vereniging kan worden ontbonden door een besluit van de algemene vergadering. Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van het voorgaande artikel is van overeenkomstige toepassing.
2. Indien bij een besluit tot ontbinding te dien aanzien

geen vereffenaars zijn aangewezen, geschiedt de vereffening door het dagelijks bestuur.

3. Indien bij een besluit tot ontbinding niet is benoemd de bewaarder, bedoeld in artikel 24 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, geschiedt de benoeming door het hoofdbestuur.
4. Het batig saldo na vereffening zal in geen geval aan de leden toekomen doch zal door de algemene vergadering worden aangewend voor een doel, het doel van de vereniging nabijkomend.
5. Na ontbinding blijft de vereniging voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten en reglementen voor zover mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van de vereniging uitgaan, moeten aan haar naam worden toegevoegd de woorden "in liquidatie".

Art. 24. Omzetting

Voor een verzoek om machtiging tot omzetting van de vereniging in een andere rechtspersoon, bedoeld in artikel 20 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, behoeft het bestuur goedkeuring van de algemene vergadering. Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van artikel 22 dezer statuten is van overeenkomstige toepassing.

Art. 25. Reglement

1. De algemene vergadering kan bij reglement(en) nadere regels vaststellen omtrent alles, waarvan de regeling haar gewenst voorkomt, daaronder begrepen de rechten en verplichtingen van subverenigingen en gewestelijke groepen.
Een reglement kan alleen worden vastgesteld, aangevuld of gewijzigd met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.
2. Een reglement mag niet in strijd zijn met de wet, ook waar die geen dwingend recht bevat, noch met de statuten.

Art. 26. Slotbepalingen

In alle gevallen, waarin door de wet, de statuten of een reglement niet is voorzien, beslist de algemene vergadering.

CONCEPT - STATUTEN VOOR SUB-VERENIGINGEN (AFDELINGEN) VAN DE V.B.B.N.

Art. 1. Naam

De vereniging draagt de naam:

Art. 2. Zetel

De vereniging heeft haar zetel te

Art. 3. Doel

1. De vereniging heeft ten doel:
 - a. het bevorderen van de bijenteelt;
 - b. al hetgeen met het bovenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn;alles opgevat in de ruimste zin des woords.
2. De vereniging tracht dit doel in het kader van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland, gevestigd te Wageningen, hierna ook te noemen: de VBBN, onder meer te bereiken door:
 - a. het verbreiden van kennis;
 - b. het verbeteren van de resultaten van het bijenhouden;
 - c. het verschaffen van voorlichting;
 - d. het behartigen van de imkersbelangen van haar leden;
 - e. alle andere wettige middelen die aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

Art. 4. Duur

1. De vereniging is opgericht op
2. De vereniging is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Art. 5. Lidmaatschap

1. De vereniging kent gewone leden, jeugdliden,

gezinsleden, gastleden en ereleden.

2. Gewone leden zijn zij, die als zodanig zijn toegelaten.
3. Jeugdliden zijn zij, die de achttienjarige leeftijd nog niet hebben bereikt en als jeugdlid zijn toegelaten.
4. Gezinsleden zijn zij, die in gezinsverband met een lid samenwonen en als gezinslid zijn toegelaten.
5. a. Gastleden zijn gewone leden van een andere subvereniging van de VBBN, die als gastlid van de vereniging zijn toegelaten.
b. Gastleden hebben behoudens het bepaalde in artikel 5 lid 4, 9 lid 3 en 16 lid 3 dezelfde rechten en verplichtingen als andere leden.
6. Ereleden zijn leden die tot erelid zijn benoemd op een in het reglement nader vast te stellen wijze.
7. In deze statuten en de daarmee samenhangende reglementen worden onder leden en de daarmee samenhangende begrippen alleen verstaan de in de leden 2, 3, 4, 5 en 6 genoemde leden, tenzij het tegendeel blijkt.
Het bestuur houdt een register, waarin de namen en adressen van alle leden zijn opgenomen.
Telkens zal het bestuur opgave doen aan de VBBN van mutaties ten aanzien van leden en bestuursleden, terwijl zij jaarlijks vóór vijf december het geheel bijgewerkte register, bedoeld in lid 8, aan de VBBN zal toezenden.

Art. 6.

1. Als lid kan worden toegelaten ieder, die lid is van de

VBBN, nadat hij/zij schriftelijk is aangemeld. Het bestuur beslist over de toelating en deelt in geval van niet-toelating zulks zo snel mogelijk mede aan de betrokkene en aan de eerstvolgende algemene vergadering.

Bij niet-toelating door het bestuur kan de algemene vergadering alsnog tot toelating besluiten.

2. Bij een verzoek tot toelating van een minderjarige is er schriftelijke toestemming van diens wettelijke vertegenwoordiger vereist. Uit deze toestemming vloeit voort dat deze minderjarige alle rechten en verplichtingen, samenhangende met zijn lidmaatschap, zelfstandig kan uitoefenen.
3. Het lidmaatschap vangt aan op de dag dat het door het nieuwe lid verschuldigde door de vereniging is ontvangen.
4. Een lid van een andere subvereniging van de VBBN, dat niet geschorst is en dat, onder opzegging van zijn bestaand lidmaatschap, lid wenst te worden van de vereniging, dient te worden toegelaten, tenzij zulks redelijkerwijs niet van de vereniging gevergd mag worden, zulks eventueel ter beoordeling van het hoofdbestuur van de VBBN; deze verplichting bestaat niet met betrekking tot gastlidmaatschap.
5. Het lidmaatschap is persoonlijk en mitsdien niet overdraagbaar noch vatbaar om door erfopvolging te worden verkregen.

Art. 7.

1. Het bestuur is bevoegd een lid door een schriftelijke kennisgeving te schorsen voor een periode van ten hoogste twee maanden ingeval het lid bij herhaling in strijd handelt met zijn lidmaatschapsverplichtingen of door handelingen of gedragingen het belang van de vereniging in ernstige mate heeft geschaad.
2. Gedurende de periode dat een lid is geschorst, kunnen aan het lidmaatschap verbonden rechten niet worden uitgeoefend.

Art. 8.

1. Het lidmaatschap eindigt:
 - a. door overlijden van het lid; is een rechtspersoon lid van de vereniging, dan eindigt haar lidmaatschap wanneer zij ophoudt te bestaan;
 - b. door opzegging door het lid;
 - c. door opzegging namens de vereniging door het bestuur;
 - d. door ontzetting (royement) namens de vereniging door het bestuur.
2. Opzegging van het lidmaatschap door het lid kan slechts geschieden door een schriftelijke kennisgeving vóór één december van het verenigingsjaar en met inachtneming van een opzeggingstermijn van één maand. Indien een opzegging niet tijdig heeft plaatsgehad, loopt het lidmaatschap door tot het einde van het eerstvolgende verenigingsjaar, tenzij het bestuur anders besluit of van het lid redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren. Een lid is niet bevoegd door opzegging van zijn lidmaatschap een besluit, waarbij de verplichtingen van de leden van geldelijke aard zijn verzwaard, te zijner opzichte uit te sluiten.
3. Opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging kan slechts geschieden met inachtneming van een opzeggingstermijn van één maand:
 - a. wanneer een lid heeft opgehouden aan de vereisten, voor het lidmaatschap bij de statuten gesteld, te voldoen;
 - b. wanneer een lid zijn verplichtingen jegens de vereniging niet nakomt;
 - c. wanneer het lidmaatschap van de VBBN van een lid is opgezegd;
 - d. wanneer redelijkerwijs van de vereniging niet ge-

vergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren;

- e. ingeval een rechtspersoon lid is van de vereniging, wanneer besloten is tot ontbinding van die rechtspersoon.
4. Echter kan het lidmaatschap onmiddellijk worden beëindigd indien van de vereniging of van het lid redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren; dit is ondermeer het geval indien het lidmaatschap van de betrokkene van de VBBN is geëindigd.
5. Ontzetting kan alleen worden uitgesproken wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de vereniging en/of de VBBN handelt, of de vereniging, de VBBN en/of een andere subvereniging van de VBBN op onredelijke wijze benadeelt.
6. Van een besluit tot opzegging van het lidmaatschap namens de vereniging alsmede van een besluit tot ontzetting uit het lidmaatschap staat de betrokkene binnen een maand na de ontvangst van de kennisgeving van het besluit beroep open op de algemene vergadering. Hij wordt daartoe ten spoedigste schriftelijk van het besluit met opgave van reden(en) in kennis gesteld. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is het lid geschorst.
7. Wanneer het lidmaatschap in de loop van een verenigingsjaar eindigt, blijft desniettemin de jaarlijkse bijdrage voor het geheel verschuldigd, tenzij het dagelijks bestuur anders besluit.

Art. 9. VBBN

1. Als door de VBBN als zodanig erkende vereniging behoort de vereniging tot een gewestelijke groep van de VBBN.
2. Zolang de vereniging een subvereniging van de VBBN is, mogen de statuten, reglementen, besluiten en (rechts)handelingen van de vereniging niet in strijd zijn met de statuten, reglementen en besluiten van de VBBN.
3. Jaarlijks moeten door en uit de leden der vereniging gekozen worden:
 - a. een afgevaardigde, die én de vereniging én de leden, zowel in hun hoedanigheid als lid van de vereniging als lid van de VBBN vertegenwoordigt in de betreffende gewestelijke groep alsmede in de algemene vergadering van de VBBN;
 - b. een plaatsvervanger, die de sub a. voornoemde afgevaardigde vertegenwoordigt bij diens ontstentenis.
4. Een gastlid kan niet als afgevaardigde of plaatsvervanger gekozen worden.
5. De afgevaardigde casu quo diens plaatsvervanger is verplicht deel te nemen aan de vergaderingen van de gewestelijke groepen van de VBBN.

Art. 10. Geldmiddelen

1. De geldmiddelen der vereniging bestaan uit:
 - a. bijdragen der leden;
 - b. verkrijgingen ingevolge erfstellingen, legaten en schenkingen;
 - c. andere baten.
2. De leden, met uitzondering van de ereleden, zijn gehouden tot het betalen van een jaarlijkse bijdrage (contributie), waarvan de hoogte steeds door de algemene vergadering zal worden vastgesteld.
3. De contributie dient jaarlijks bij vooruitbetaling te worden voldaan. De kosten, zowel in als buiten rechte, van de invordering van het verschuldigde en van de vordering tot nakoming van enige lidmaatschapsverplichting, waaronder begrepen de kosten van de rechtskundige raadsman, zijn voor rekening van het nalatige lid.
4. Het bestuur is bevoegd in bijzondere gevallen gehele of gedeeltelijke ontheffing van de verplichting tot het betalen van een bijdrage te verlenen.

Art. 11. Bestuur

1. Het bestuur bestaat uit een oneven aantal personen met een minimum van drie, dat door de algemene vergadering uit de stemgerechtigde leden wordt benoemd, waarbij de voorzitter als zodanig kan worden benoemd.
2. Bij (her)benoeming mag de betrokkene niet jonger zijn dan achttien jaar en niet ouder dan vijf en zestig jaar.
Bij benoeming van een minderjarige is een schriftelijke toestemming van diens wettelijke vertegenwoordiger vereist.
Uit deze toestemming vloeit voort dat deze minderjarige alle rechten en verplichtingen, samenhangende met zijn bestuurslidmaatschap, zelfstandig kan uitoefenen.
3. Het lidmaatschap eindigt:
 - a. door het eindigen van het verenigingslidmaatschap;
 - b. door ontslag;
 - c. door aftreden.
4. Elk bestuurslid kan te allen tijde door de algemene vergadering worden ontslagen of geschorst. Een schorsing die niet binnen drie maanden gevolgd wordt door een besluit tot ontslag, eindigt door het verloop van die termijn.
5. Elk jaar treden een zodanig aantal bestuursleden af volgens een door het bestuur op te maken rooster van aftreden.
De aftredenden zijn terstond herkiesbaar; wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt op het rooster de plaats van zijn voorganger in.
6. De bestuurders zijn bevoegd te allen tijde zelf af te treden, mits dit geschiedt door een schriftelijke kennisgeving en met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste drie maanden; het bestuur is bevoegd het bestuurslidmaatschap dan eerder te laten eindigen.

Art. 12.

1. Het bestuur wijst uit zijn midden een secretaris en een penningmeester aan, alsmede een voorzitter als deze niet als zodanig door de algemene vergadering is benoemd. Het kan voor elk hunner uit zijn midden een vervanger aanwijzen. Een bestuurslid kan meer dan één functie bekleden.
2. Van het verhandelde in elke vergadering worden door de secretaris notulen opgemaakt, die door het bestuur worden vastgesteld en door de voorzitter en de secretaris worden ondertekend. In afwijking van hetgeen de wet dienaangaande bepaalt, is het oordeel van de voorzitter omtrent de totstandkoming en de inhoud van een besluit niet beslissend.
3. Bij een reglement zoals bedoeld in artikel 23 kunnen nadere regelen aangaande de vergaderingen van en de besluitvorming door het bestuur worden gegeven.

Art. 13.

1. Behoudens de beperkingen volgens de statuten is het bestuur belast met het besturen van de vereniging.
2. Indien het aantal bestuursleden beneden het minimum is gedaald, blijft het bestuur bevoegd.
3. Het bestuur is verplicht zo spoedig mogelijk een algemene vergadering te beleggen waarin de voorziening in een open plaats of de open plaatsen in het bestuur aan de orde komt.
4. a. Ieder bestuurslid, dat niet geschorst is, heeft één stem in de bestuursvergadering.
b. Bestuursvergaderingen worden op verzoek van de voorzitter of twee bestuursleden bijeengegroept door de secretaris middels een schriftelijke oproeping aan de adressen van de bestuursleden zoals deze vermeld zijn in het register, bedoeld in artikel 5, zulks met inachtneming van een

termijn van tenminste veertien dagen en onder opgave van de te behandelen onderwerpen.

- c. Een bestuurslid kan zich als zodanig niet ter bestuursvergadering doen vertegenwoordigen.
 - d. Door het bestuur kunnen geen besluiten genomen worden dan in een vergadering waar tenminste zestig procent der bestuursleden aanwezig is.
 - e. Een eenstemmig besluit van alle bestuursleden, ook al zijn deze niet in vergadering bijeen, heeft dezelfde kracht als een besluit, genomen in een bestuursvergadering.
 - f. Artikel 18 lid 3, lid 4, lid 6, lid 7 en lid 8 zijn, voorzoveel mogelijk, van overeenkomstige toepassing op bestuursvergaderingen.
5. Het bestuur is bevoegd onder zijn verantwoordelijkheid bepaalde onderdelen van zijn taak te doen uitvoeren door commissies, die door het bestuur worden benoemd.
 6. Het bestuur is, mits met goedkeuring van de algemene vergadering, bevoegd tot:
 - a. het sluiten van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen;
 - b. het sluiten van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt;
 - c. het doen van uitgaven of aangaan van verbintenissen, een bedrag casu quo belang van te bovengaande, tenzij deze uitgaven worden gedaan casu quo deze verbintenissen worden aangegaan in overeenstemming met een tevoren vastgestelde begrotingspost;
 - d. het huren, verhuren en op andere wijze in gebruik of genot verkrijgen en geven van onroerende goederen;
 - e. het aangaan van dadingen;
 - f. het optreden in rechte, waaronder begrepen het voeren van arbitrale procedures; geen goedkeuring is vereist voor het nemen van conservatoire maatregelen en voor het nemen van de rechtsmaatregelen, die geen uitstel kunnen lijden.
 - g. de rechtshandelingen sub a en b, en die sub c, indien deze een belang van tienduizend gulden (f 10.000,-) niet teboven gaan, indien daarvoor goedkeuring is verkregen van het hoofdbestuur van de VBBN; deze zal die goedkeuring niet mogen weigeren indien zij door de betreffende rechtshandeling redelijkerwijs geen (im)materiële schade zal lijden.

Op het ontbreken van deze goedkeuring kan door en tegen derden geen beroep worden gedaan.
 7. De vereniging wordt in en buiten rechte uitsluitend vertegenwoordigd door de voorzitter en de secretaris gezamenlijk.
Bij belet of ontstentenis van één van hen vervangt de penningmeester de afwezige.
De gemelde bestuursleden kunnen zich bij het vertegenwoordigen der vereniging middels een schriftelijke bijzondere volmacht daartoe gemachtigde doen vertegenwoordigen.
 8. Het bestuur is verplicht zorg te dragen voor inschrijving in het betreffende verenigingsregister conform het bepaalde in artikel 29 lid 2 en 3 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Art. 14. Jaarverslag

1. Het verenigingsjaar en het boekjaar lopen van één januari tot en met één en dertig december.
2. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de vereniging zodanige aantekeningen te houden dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend.

3. Het bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, schriftelijk zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten, rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur.

Na verloop van de termijn kan ieder lid deze rekening en verantwoording in rechte van het bestuur vorderen.

4. De algemene vergadering benoemt jaarlijks doch uiterlijk dertig dagen voor de jaarvergadering uit de leden een commissie van tenminste twee personen, die geen deel mogen uitmaken van het bestuur. De commissie onderzoekt de rekening en verantwoording van het bestuur en brengt aan de algemene vergadering verslag van haar bevindingen uit.
5. Vereist het onderzoek van de rekening en verantwoording bijzondere boekhoudkundige kennis, dan kan de commissie van onderzoek zich door een deskundige doen bijstaan. Het bestuur is verplicht tijdig aan de commissie alle door haar gewenste inlichtingen te verschaffen, haar desgewenst de kas en de waarden te vertonen en inzage van de boeken en bescheiden der vereniging te geven.
6. De last van de commissie kan te allen tijde door de algemene vergadering worden herroepen, doch slechts door de benoeming van een andere commissie.
7. Behoudens een daarbij uitdrukkelijk gemaakt voorbehoud of gemaakte uitzondering strekt goedkeuring door de algemene vergadering van het jaarverslag en de rekening en verantwoording het bestuur tot décharge. Wordt de goedkeuring geheel of ten dele geweigerd, dan kan de algemene vergadering al die maatregelen nemen welke door haar in het belang van de vereniging nodig worden geacht.
8. Het bestuur is verplicht de bescheiden, bedoeld in de leden 2 en 3, tien jaren lang te (doen) bewaren.

Art. 15. Algemene Vergadering

1. Aan de algemene vergadering komen in de vereniging alle bevoegdheden toe, die niet door de wet of de statuten aan het bestuur zijn opgedragen.
2. Jaarlijks, uiterlijk zes maanden na afloop van het verenigingsjaar, wordt een algemene vergadering - de jaarvergadering - gehouden. In de jaarvergadering komen onder meer aan de orde:
 - a. het jaarverslag en de rekening en verantwoording, bedoeld in artikel 14, met het verslag van de aldaar bedoelde commissie;
 - b. de benoeming van de in artikel 14 genoemde commissie voor het volgende verenigingsjaar;
 - c. voorziening in eventuele vacatures;
 - d. voorstellen van het bestuur of de leden, aangekondigd bij de oproeping voor de vergadering;
 - e. de goedkeuring door de algemene vergadering van de begroting met betrekking tot het lopende boekjaar, tenzij deze reeds in een eerdere algemene vergadering aan de orde is geweest.
3. Andere algemene vergaderingen worden gehouden zo dikwijls het bestuur dit wenselijk oordeelt.
4. Voorts is het bestuur op schriftelijk verzoek met opgave van de te behandelen onderwerpen van tenminste een zodanig aantal leden als bevoegd is tot het uitbrengen van tien procent der stemmen verplicht tot het bijeenroepen van een algemene vergadering op een termijn van niet langer dan vier weken. Indien aan het verzoek binnen veertien dagen geen gevolg wordt gegeven, kunnen de verzoekers zelf tot die bijeenroeping overgaan door oproeping hetzij op de wijze waarop het bestuur algemene vergaderingen bijeenroept, hetzij middels een advertentie in tenminste één in de gemeente, waar de vereniging haar zetel heeft, verschijnend veelgelezen dagblad.

Art. 16.

1. Alle (bestuurs)leden van de vereniging alsmede de leden van het bestuur van de VBBN hebben toegang tot de algemene vergadering en het recht aldaar het woord te voeren.
In afwijking van het bepaalde in artikel 7 lid 2 hebben geschorste (bestuurs)leden van de vereniging toegang alsmede het recht om het woord te voeren op de algemene vergadering tenzij de algemene vergadering anders besluit.
2. Over toelating van andere personen beslist het bestuur.
3. Ieder lid van de vereniging, dat niet geschorst is, heeft één stem, echter met dien verstande dat gastleden geen stemrecht hebben bij het kiezen van een afgevaardigde en diens plaatsvervanger, bedoeld in artikel 9 lid 3.
4. Een lid kan zijn stem door een schriftelijk daartoe gemachtigd ander lid uitbrengen met dien verstande dat een lid maximaal een ander lid mag vertegenwoordigen.
Een aldus vertegenwoordigd lid wordt geacht aanwezig te zijn.
Een lasthebber moet desgevraagd zijn volmacht tonen.

Art. 17.

1. De algemene vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het bestuur of zijn plaatsvervanger. Ontbreken de voorzitter en zijn plaatsvervanger, dan treedt één der andere door het bestuur aan te wijzen bestuursleden als voorzitter op. Wordt ook op deze wijze niet in het voorzitterschap voorzien, dan voorziet de vergadering daarin zelve.
2. Van het verhandelde in elke vergadering worden door de secretaris of een ander door de voorzitter daartoe aangewezen persoon notulen gemaakt, die door de algemene vergadering worden vastgesteld en door de voorzitter en de notulist worden ondertekend. Zij die de vergadering bijeenroepen kunnen een notarieel proces-verbaal van het verhandelde doen opmaken.
De inhoud van de notulen of van het proces-verbaal wordt ter kennis van de leden gebracht.

Art. 18.

1. Het ter algemene vergadering uitgesproken oordeel voorzitter dat door de vergadering een besluit is genomen is beslissend. Hetzelfde geldt voor de inhoud van een genomen besluit voorzover gestemd werd over een niet schriftelijk vastgelegd voorstel.
2. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het in het eerste lid bedoeld oordeel de juistheid daarvan betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid der vergadering of, indien de oorspronkelijke stemming niet hoofdelijk of schriftelijk geschiedde, een stemgerechtigde aanwezige dit verlangt.
Door deze nieuwe stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
3. Voor zover de statuten of de wet niet anders bepalen, worden alle besluiten van de algemene vergadering genomen met volstrekte meerderheid van de aanwezige, uitgebrachte stemmen.
4. Blanco stemmen en niet op geldige wijze uitgebrachte stemmen worden beschouwd als niet te zijn uitgebracht.
5. Behoudens het bepaalde in lid 10 kunnen geen besluiten worden genomen over onderwerpen, waarvan niet bij de oproeping voor de betreffende algemene vergadering is vermeld dat deze zullen worden behandeld, tenzij met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen wordt besloten dat een niet vermeld onderwerp wel behandeld zal worden, mits dit niet is een onderwerp als bedoeld in artikel 20, 21 of 22.

6. Indien bij een verkiezing van personen niemand de volstrekte meerderheid heeft verkregen, heeft een tweede stemming tussen de voorgedragen kandidaten plaats.

Heeft alsdan wederom niemand de volstrekte meerderheid verkregen, dan vinden herstemmingen plaats, totdat hetzij één persoon de volstrekte meerderheid heeft verkregen, hetzij tussen twee personen is gestemd en de stemmen staken. Bij gemelde herstemmingen (waaronder niet is begrepen de tweede stemming) wordt telkens gestemd tussen de personen, op wie bij de voorafgaande stemming is gestemd, evenwel uitgezonderd de persoon, op wie bij die voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen is uitgebracht.

Is bij die voorafgaande stemming het geringste aantal stemmen op meer dan één persoon uitgebracht, dan wordt door loting uitgemaakt, op wie van die personen bij de nieuwe stemming geen stemmen meer kunnen worden uitgebracht.

Ingeval bij een stemming tussen twee personen de stemmen staken, beslist het lot wie van beiden is gekozen.

7. Indien stemmen staken over een voorstel niet rakende verkiezing van personen, dan is het verworpen.
8. Alle stemmen geschieden mondeling, tenzij de voorzitter een schriftelijke stemming gewenst acht of één der stemgerechtigden zulks vóór de stemming verlangt.
- Schriftelijke stemming geschiedt bij ongetekende, gesloten briefjes.
- Besluitvorming bij acclamatie is mogelijk, tenzij een stemgerechtigde hoofdelijke stemming verlangt.
9. Een éénstemmig besluit van alle leden, ook al zijn deze niet in een vergadering bijeen, heeft, mits met voorkennis van het bestuur genomen, dezelfde kracht als een besluit van de algemene vergadering.
10. Zolang in een algemene vergadering alle stemmen kunnen worden uitgebracht, kunnen geldige besluiten worden genomen, mits met algemene stemmen, omtrent alle aan de orde komende onderwerpen - dus mede een voorstel tot statutenwijziging, tot omzetting of tot ontbinding - ook al heeft geen oproeping plaatsgehad of is deze niet op de voorgeschreven wijze geschied of is enig ander voorschrift omtrent het oproepen en houden van vergaderingen of een daarmee verband houdende formaliteit niet in acht genomen.

Art. 19.

1. De algemene vergaderingen worden bijeengeroepen door het bestuur. De oproeping geschiedt schriftelijk aan de adressen van de leden volgens het register bedoeld in artikel 5.
- De termijn voor de oproeping bedraagt tenminste veertien dagen.
2. De rekening en verantwoording en de begroting met de ter beoordeling daarvan benodigde bescheiden dienen voor de leden ter inzage te worden gelegd op overeenkomstige wijze als bepaald in artikel 20 lid 2.
3. Bij de oproeping worden de te behandelen onderwerpen vermeld, onverminderd het bepaalde in artikel 20.

Art. 20. Statuten wijziging

1. In de statuten van de vereniging kan geen verandering worden gebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld.
- De termijn voor de oproeping bedraagt tenminste veertien dagen.
2. Zij die de oproeping tot de algemene vergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten tenminste vijf dagen vóór de vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin

de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de leden ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. Bovendien wordt een afschrift als hiervoor bedoeld, aan alle leden toegezonden.

3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen in een vergadering waarin minimaal twee/derde van de stemmen van alle leden kunnen worden uitgebracht.
4. Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat voor de statutenwijziging de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van het hoofdbestuur is verkregen en van de statutenwijziging een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder bestuurslid bevoegd.
5. De bestuurders zijn verplicht een authentiek afschrift van de gewijzigde statuten neder te leggen ten kantore van de Kamer van Koophandel en Fabrieken binnen welker gebied de vereniging gevestigd is.
6. Een bepaling dezer statuten, welke de bevoegdheid tot wijziging van een of meer andere bepalingen beperkt, kan slechts worden gewijzigd met inachtneming van gelijke beperking.

Art. 21. Ontbinding

1. De vereniging kan worden ontbonden door een besluit van de algemene vergadering. Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van het voorgaande artikel is van overeenkomstige toepassing.
2. Indien bij een besluit tot ontbinding te dien aanzien geen vereffenaars zijn aangewezen, geschiedt de vereffening door het bestuur.
3. Als bewaarder, bedoeld in artikel 24 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, zal fungeren de VBBN.
4. Het batig saldo na vereffening zal in geen geval aan de leden toekomen doch zal moeten worden aangewend voor een doel, het doel van de vereniging nabijkomend.
5. Na de ontbinding blijft de vereniging voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is.
- Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten en reglementen voor zover mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van de vereniging uitgaan, moeten aan haar naam worden toegevoegd de woorden "in liquidatie".

Art. 22. Omzetting

Voor een verzoek om machtiging tot omzetting van de vereniging in een andere rechtspersoon, bedoeld in artikel 20 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, behoeft het bestuur goedkeuring van de algemene vergadering.

Het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 van artikel 20 dezer statuten is van overeenkomstige toepassing.

Art. 23. Reglement

1. De algemene vergadering kan bij reglement(en) nadere regels vaststellen omtrent alles, waarvan de regeling haar gewenst voorkomt.
- Een reglement kan alleen worden vastgesteld, aangevuld of gewijzigd met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen.
2. Een reglement mag niet in strijd zijn met de wet, ook waar die geen dwingend recht bevat, noch met de statuten.

Art. 24. Slotbepalingen

In alle gevallen, waarin door de wet, de statuten of een reglement niet is voorzien, beslist de algemene vergadering.

HONING is PUUR natuur!
Welk ander voedingsmiddel nog meer!

SIMSON ALS KLOTZBEUTE

Om nog even op pagina 262 en 268-269 van het december-nummer 1981 terug te komen, het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem bezit sinds 1973 een vakkundig gesneden 'portret' van de beroemde 'leeuwentemmer' uit het boek Richter en in de vorm van een Figurenstock.



Al is het verslagen roofdier wat aan de smalle kant, het vlieggat in de navel is groot genoeg voor de bijen van het 4-raams kastje in de rug van de supersterke held. Naar alle waarschijnlijkheid werd het houten beeld aan het begin van de vorige eeuw, dus zo'n slordige 150 jaar geleden vervaardigd door de dorpswagenmaker uit het Utrechtse Achterveld.

ATTENTIE

De inzendtermijn van kopij en advertenties voor het Groentje eindigt op de 10e van elke maand voorafgaande aan de maand van plaatsing.



Om diverse creatieve doe-het-zelvers onder de VBBN-leden van dienst te zijn met gevraagde voorbeelden volgt binnenkort nog een serie Klotzbeuten uit het beroemde Poolse bijenmuseum te Swarzedz bij Poznan, terwijl er ook plannen zijn om in de duidelijke behoefte aan een geïllustreerde behandeling van oude korftypen te voorzien.

Redactie

EEN VLAAMS IMKERSGEBED

*In de naam van de koningin, de
werkster en de dar. Amen.
Onze Vader die in de biehallen zijt
Geheiligt zij de honing, was en koninginnebrij
Uw weer kome
Uw wil geve ons bloemekens op
aarde en zon aan de hemel
Geef ons jaarlijks onze portie honing
En vergeef ons als wij overdrijven
Gelijk wij vergeven aan de overdrijveraars
En leid onze sterke volken niet ziek of moerloos
Maar verlos ons van het zwermen. Amen.*

In een verslag van de Friese Imkersdag, die de afdeling Sneek e.o. van de VBBN vorig jaar juni hield ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan, schreef Jac. Stark in het Texels Bijennieuws van oktober 1981: "Nog maar goed en wel op dreef (voorzitter Frans Jan Sikkes bij de opening. RED.) werd hij evenwel door een paar Belgen onderbroken die daarop vertelden dat zij altijd gewoon waren de vergadering met een gebed te openen en of zij dan even hun imkersgebed mochten opzeggen. En dan zit je als noorling en protestant toch even te knippen en vraag je je af in hoeverre dit nou ernst of luim is. Afijn de tekst lieten ze naderhand zien en hebben we op een dia vastgelegd." Vanzelfsprekend rook het Groentje nieuws, dus snel een verzoekje naar de Texelse redactie en even snel werd daaraan voldaan door Pieter A.

Smit, die de toelichting gaf: "U zult kunnen begrijpen dat er gesproken werd van "ernst of luim." Helemaal zeker waren we daar niet van, totdat de heer Sikkes niet alleen door zijn dankje in het Maandblad van de Vlaamse Imkersbond van september 1981, maar ook in een toevallig telefoongesprek opheldering gaf.

Het gebed werd na enige struikelblokken uit de weg geruimd te hebben ten doop gehouden op het 4e Vlaamse Imkerscongres te Gent door de "dichter" Raymond Vrijders uit Bussegem. Hij was het ook, die het voor de tweede keer én als première voor Nederland in Sneek ten beste gaf. Met meer luim dan ernst overigens, maar daar blijft het niet minder curieus om, zulle?

Redactie



Bestaat er verschil tussen riet- en bietsuiker? Chemisch gezien niet, het is allebei sucrose. De bruine kleur van rietsuiker komt door verontreinigingen, het gevolg van een onvolledig raffinageproces. Wat smaak betreft kan dat iets schelen, maar voor de rest (tandbederf!) is er geen verschil.

Op één klein ding na. Rietsuiker komt uit suikerriet en die plant legt het koolzuur uit de lucht gemakkelijker vast dan een suikerbiet. Dat verschil in snelheid is meetbaar, in de verhouding tussen de zware en lichte isotoop van koolstof. Isotopen zijn de verschillende vormen waarin een element kan voorkomen. Chemisch is C-13 hetzelfde als C-12, maar het is ietsje zwaarder. Daarom reageert het wat trager.

Rietsuiker bevat daarom meer C-13 dan bietsuiker. Op het isotopenlaboratorium van de Rijksuniversiteit Groningen worden regelmatig steekproeven suiker getest op echtheid. Prof. dr. W.G. Mook, het hoofd van het laboratorium, zegt dat de suikers gemakkelijk te onderscheiden zijn. „We hadden één keer een monster dat een beetje tussenbeide zat. Maar bij nader onderzoek bleek de ene korrel riet- en de andere bietsuiker. We hebben genoeg aan een enkele korrel.”

Mook, die vaak opdrachten krijgt van de keuringsdiensten van waren, bewaakt ook de echtheid van natuurazijn. Wordt er synthetische alcohol gebruikt voor de bereiding, dan is dat onmiddellijk merkbaar. „Voor het produkt”, aldus Mook, „maakt het natuurlijk niet uit, maar voor de afnemer maakt de echtheid soms wel wat uit. Iets moet zijn wat erop staat”

NRC/Handelsblad, 10-12-1981



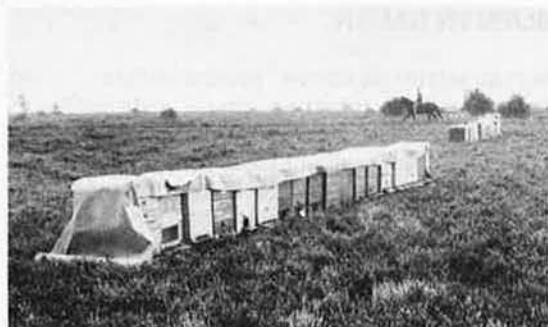
BIJEN EN RADAR

Schuin achter de hoeve "Nieuw Milligen" in de gelijknamige buurtschap aan de oude weg van Apeldoorn naar Amersfoort woont Berend Brand. Vanwege zijn beroep als boswachter is hij tot ver in de omtrek een bekende en geziene figuur, echter niet alleen als bosbaas, doch ook als imker. Voor een goed waarnemer is zijn lange, lage bijenstal vanaf de Amersfoortseweg al zichtbaar. Als het overigens over bijen gaat is men bij Berend aan het goede adres en dan is het moeilijk om er weer weg te komen. Zijn vrouw Riek is van hetzelfde innemende soort, ze schenkt een goede bak koffie met melk uit eigen stal en wat dat betreft schept ze even gemakkelijk een zwerm als ze dagelijks de eieren uit de leghokken haalt.

Berend woont in een uitzonderlijk goed drachtgebied, praktisch het gehele jaar is er volop te halen voor zijn bijen. In het voorjaar de wilgen, de weilanden en wildwallen in de Meerveldse enk, daarna een grote groepering linden bij het gedenkteken, die soms ook nog een flinke portie luizenhoning opleveren. Alleen in augustus moeten de bijen op reis, want de heide is net iets te ver. Dan gaat de hele stal, bestaande uit een 30-tal volken naar het Garderense veld. Hoewel daar nog al wat vliegdenen staan is de heide er altijd bijzonder mooi en over de honing-oogst valt er meestal niet te klagen. In de oude zandafgraving bij 't Sol groeit een zee van wilgeroosjes, met het gevolg dat ook daar het nodige wordt gehaald. Een nadeel van die wilgeroosjes is echter wel, dat de honing in tegenstelling tot heidehoning vrij snel versuikert, waardoor er "wolkjes" in de heidehoning kunnen komen. Na de oogst moet de heidehoning gedurende een week een paar maal daags goed geroerd worden, dan blijft de honing "wolkenloos".

Zo imkerden de Brands van vader op zoon, hoewel de korven weliswaar geleidelijk aan plaats gingen maken voor kasten. Totdat het mooie heidegebied van het Garderense veld na de oorlog werd afgesloten en er een serie torens werd gebouwd met draaiende schotels en nog veel meer van dat geheimzinnige gedoe (Radarstation Nieuw Milligen). Dat werd knap lastig, want de afstand naar de hei was tot dat moment heel goed te overbruggen met een grote handkar, waarop al zijn volken met enige moeite konden worden geplaatst. Aldus ging Berend geholpen door zijn zoon naar de plaats van bestemming.

Nu moest hij naar de heide beoosten Speulde en dat was net even te ver. Echter geen nood, er was altijd wel een paard en wagen te lenen en zo loste ook dat probleem zich zelf weer op. Enkele jaren geleden, 't was begin juni, kwam er een jeep met twee witgehelmden soldaten



zijn erf op rijden. Het bleken militairen van de bewaking van het kamp te zijn. Toen ze tegenover Berend stonden vroegen ze hem of hij verstand had van bijen. Ook een domme vraag, dacht hij, ze stonden nl. ongeveer 10 meter van zijn omvangrijke bijenstal. Het probleem kwam hierop neer dat een grote bijenzwerm zijn toevlucht had genomen in het wachthuisje van het kamp. De wacht kon niet meer in het huisje, het kamp was dus "in gevaar". Een zwerm schepen is een karwei waar Berend nooit vies van was. Hij nam dan ook ijlings zijn handeltje zwermbehoeften mee en stapte in de jeep. Hij kreeg een helm op zijn hoofd gedrukt en voor hij het wist waren ze al op weg naar het kamp.

Aldaar aangekomen werd hij op veilige afstand van het wachthuisje aan de grond gezet. 't Was inderdaad een kolossale zwerm, waarschijnlijk afkomstig uit de richting Garderen. Onder veel belangstelling, weliswaar van enige afstand, werd de buit binnengehaald. Hoewel Berend het liefst maar zo gauw mogelijk weer naar huis wilde moest hij even bij de baas van het kamp komen. De zwerm werd koel geplaatst en even later zat onze Berend met de kolonel aan de koffie, waar het mysterie van het zwermen uitvoerig werd besproken. Toen Berend vertelde dat hij zijn heidestand met de komst van het radarstation naar Speulde had moeten verplaatsen, zei de kolonel, dat hij zijn bijen gerust in het kamp mocht plaatsen, waartoe hij een keurig op naam gesteld pasje ontving. Waar zo'n zwerm al niet goed voor is, dacht hij, en aler naar huis te gaan werd hij nog gefêteerd op een ritje dwars door de heide. Jonge, jonge wat was die heide er mooi en dan als enige imker de bijen hier te mogen plaatsen, 't kon gewoonweg niet beter.

Thuisgekomen kreeg de zwerm een definitieve behuizing en kwam vervolgens bij de andere

volken in de rij te staan. Berend verheugde zich er op dat hij binnenkort weer op zijn oude plekje zou staan. Een paar maanden later was het zo-ver en stonden zijn volken temidden van de schitterend bloeiende heide; dat beloofde wat! Zelfs de kolonel scheen er plezier in te hebben. Hij maakte een reeks foto's van Berend en zijn bijen. De mooiste van de serie werd vergroot en die kreeg hij als aandenken en mede hierdoor had Berend zijn klantenkring onder het soldatenvolk uitgebreid. Hoewel de heide bij tijd en wijle goed honingde bleef een goede dracht uit. Steeds weer uitziende naar resultaten was het inmiddels begin september geworden en in plaats van zwaarder werden zijn volken steeds lichter. Ten einde raad haalde Berend zijn volken in de eerste week van september naar huis. Na een grondig onderzoek bleken de volken stuk voor stuk in een slechte conditie te verkeren: praktisch geen honing, zwakke volken en vrijwel geen broed. Hoewel zijn collega's uit de omgeving een overdadige dracht hadden zat het bij Berend dit jaar goed fout. Wat de oorzaak van die mislukking was bleef onduidelijk. Berend schreef echter het falen toe aan die geheimzinnige draaiende schotels, die naar zijn mening niet veel goeds uitstraalden. Het jaar daarop ging hij weer naar de Speulderheide, waar alles als vanouds verliep. Het enige voordeel was dat hij aan het kamp wel een goed afzetgebied voor zijn honing had overgehouden.

Jan van de Veluwe

Foto : H.G. Maagendans.

bijen timerick

*Een dartelet uit Dalen
wou zelf wel eens nectar gaan halen
Maar een werksterbij zei:
Laat dat over aan mij,
want je kon daarbij best eens verdwa-
len.*

J. Buijs, Amsterdam

bijenplant in beeld

klein hoefblad

Het is geen wonder dat deze bijenplant al zo vroeg in het voorjaar in bloei kan staan. De bloemknoppen hebben zich in september al gevormd en ontwikkelen zich verder in de winter. Als het tijdstip van de bloei in februari daar is behoeven zich alleen de bloemstelen nog maar te ontwikkelen, hetgeen snel in zijn werk gaat.

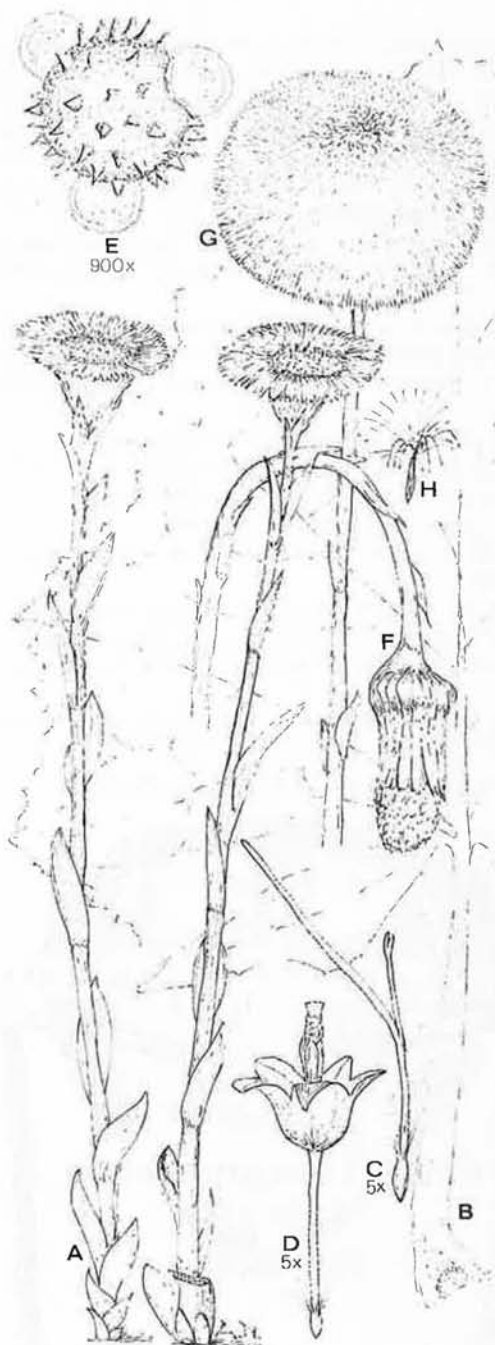
Het Klein hoefblad behoort tot de familie der Composieten. Het is een pionier op braakliggende, kalkrijke gronden. Kort nadat het zaad in april of mei is verspreid ontstaan hieruit nieuwe planten, die in de maanden daarna bladeren, wortelstokken en bloemknoppen gaan vormen. De bloei vindt in het volgende voorjaar plaats. Gedurende de bloeiperiode ontwikkelen zich aan de wortelstokken nieuwe planten, die in het eerste jaar bladeren en in het volgende jaar bloesems voortbrengen. Na de bloei sterft de plant af. De in de grond achterblijvende wortelstok en het zaad zorgen voor de voortplanting. De bloemen openen zich vroeg in de morgen. De lintvormige bloemen aan de rand van de bloemhoofdjes geven hieraan een opvallende verschijning, die voor de bijen nog wordt versterkt door de ultraviolette kleur van de buisbloemen in het midden. Die buisbloemen zijn de stuifmeelleveranciers. Ze hebben wel een stamper, die met zijn beharing de pollenkorrels uit de helmknoppen veegt, maar een stempel, nodig voor het ontvangen van stuifmeelkorrels, ontbreekt. De buisbloemen zijn enkel mannelijk. De stampers van de vrouwelijke lintbloemen zijn eerder rijp dan de helmknoppen van de mannelijke buisbloemen; de plant is protogyn, waardoor kruisbestuiving wordt bevorderd.

Als een bloemhoofdje geheel is uitgebloeid kromt zich de bloemstengel, om zich weer op te richten wanneer het zaad rijp is. De zaden zijn voorzien van zaadpluis en worden door de wind verspreid. De zaden hebben maar een korte levensduur, omdat reeds na een paar maanden de kiemkracht is verdwenen.

Doordat de bloembuis kort is, is de nectar gemakkelijk voor de bijen bereikbaar. De stuifmeelklompjes hebben dezelfde heldergele kleur als de lintbloemen.

De bladeren zijn breed hartvormig en hebben een donkerrode rand. Aan de onderzijde bevindt zich een dunne beharing, die als een spinneweb over het bladoppervlak is gespannen. Door de wijze van voortplanting kan het Klein hoefblad een lastig onkruid zijn. Voor de bijen is de vroege bloeier een welkome voedselleverancier.

Arjen Neve



KLEIN HOEFBLAD (Tussilago farfara L.):

A bloeiwijze, *B* blad, *C* vrouwelijke lintbloem, *D* mannelijke buisbloem, *E* stuifmeelkorrel, *F* uitgebloeid bloemhoofdje, *G* zaadhoofdje, *H* zaad.

ONZE KERSTPUZZEL

Ondanks het feit dat de redactie bij de kerstpuzzel in het decembernummer vergat te vermelden, dat de oplossingen naar het Bijenhuis dienen te worden gezonden, kwamen er toch ruim 100 goede inzendingen binnen. Na loting kwamen de onderstaande 10 puzzelaars voor een prijs in aanmerking. Traditiegetrouw is dit een "Bijenhuiswaardebon" à f 10,-, te besteden aan imkersartikelen.

Deze prijs is inmiddels aan hen toegezonden. S.Akkerman, M. v. Coehoornweg 17, Wijckel. Y. v. Baalen, Monsterseweg 24, 's-Gravenzande.

W. Dekker, Buizerdlaan 24, Hogeveen.

J.M. Dubelaar, Wilgen 10, Uitgeest.

J. Goos, Campherbeeklaan 28, Zwolle.

P. Jager, Korenlaan 2-A, Putten.

G.M. Lansink-Rotgerink, Molenkampsweg 25, Borne.

W.J.F. Muis, Oude Kerkweg 25, Doornspijk.

J.D. Timmer, Waalbandijk 75, Zennewijnen.

H.H. v.d. IJssel, T. Kleverstraat 4, Benschop.

De fraaiste goede oplossing, die wij u niet hebben willen onthouden, zond ons H. Pels te Velp.

MET DE MOGELIJKHEDEN



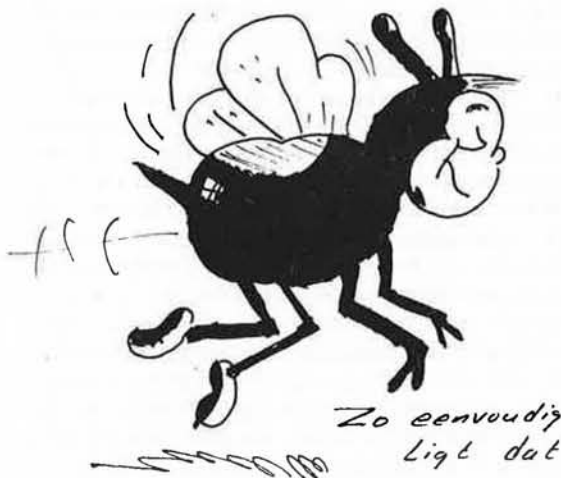
U weet het toch nog? Het is verboden buiten landse koninginnen in te voeren. Houdt u daaraan, in ons aller belang.



Mezen

Vooraf tijdens streng winterweer kunnen mezen het de bijen flink lastig maken. Het is verbluffend te zien hoe ze menige argeloze bij oppeuzelen die poolshoogte komt nemen, nadat ze vanaf de vliegplank de voorwand van de kast hebben beklapt. (zie foto Groentje 12/1981, 275. RED.). Vooral op afgelegen bijenstanden kan het bijeverlies aanzienlijk zijn. Om ook op dergelijke standplaatsen de bijen toch een rustige winterzit te bezorgen plaatsen imkers in Oost-Duitsland flinke stukken piepschuim tegen de voorwand van de kast.

Garten-u. Kleintierzucht, DDR



Voetwassing

In hetzelfde blad kwam het volgende verhaal voor.

Opa vertelt zijn kleinzoon veel, heel veel over de bijen. Op een dag in het vroege voorjaar slenteren ze door de tuin en komen langs een bijendrinkplaats.

Opa wijst er op en zegt: „Zie je die bijen aan de waterkant zitten? Ze...”

Kleinzoon antwoordt: „Ja opa, ik weet het al. Die bijen hebben in hun woning de honing aangestampt en wassen hier hun voeten.”

**Het nieuwe telefoonnummer
van het Bijenhuis is**

08370-2 27 33 (meerdere lijnen)

BIJEN IN NIEUW-GUINEA

Tegen de verwachting in zijn de in Zuid-Oost Azië algemeen voorkomende *Apis florea* en *Apis dorsata* op Nieuw-Guinea niet inheems. Pas na de tweede wereldoorlog werden vanuit Australië voor de eerste maal bijenvolken van de *Apis mellifera* ingevoerd, die zich in hete kustgebieden niet konden handhaven. Meer succes werd behaald in de hoger gelegen gebieden.

Van d eze eerste bijenvolken, die hoofdzakelijk bij zendings-/missieposten werden gehouden, hebben talrijke zwermen zich over een groot gebied verspreid. In 1975 waren er slechts 250 gekontroleerde bijenvolken. Een jaar later werd met Nieuw-Zeeland een hulpprogramma afgesloten om de bijenteelt te activeren ; daartoe werden in de eerste plaats Italiaanse raskoninkinnen ingevoerd en reeds in 1977 was het aantal bijenvolken verdeeld over 17 bijenstanden opgelopen tot ruim 500.

Er werd toen gelijktijdig een onderzoek ingesteld naar de aanwezigheid van *Nosema*. Hoewel de bijen regelmatig konden uitvliegen werd er toch bij 47% van de volken een lichte *Nosema*-aantasting gekonstateerd. Een gelijktijdig uitgevoerd onderzoek naar de aanwezigheid van mijten die de bijenteelt elders in de wereld ernstig bedreigen, *A. woodi* en *Varroa jacobsoni*, was negatief. Wel werden mijten van de *A. externus* en *A. dorsalis* gevonden, maar volgens Bailey (1963) komen die over de gehele wereld voor en zij niet schadelijk voor de bijen. Het onverwacht hoge percentage volken met *Nosema*-aantasting moet wellicht worden verklaard uit het tijdstip van onderzoek, nl. november. Men ziet de ontwikkeling van de bijenteelt in dit gebied echter met vertrouwen tegemoet.

P.G. Clinch, J.A.R. 1979/4

HONINGWIJZERS

De tientallen soorten Afrikaanse honingwijzers, behorende tot een familie van spechtachtige vogels, onder meer verwanten van baardvogels en toekans, staan erom bekend dat ze roofdiëten (honingdassen bijvoorbeeld) en mensen door het maken van een speciaal geluid attenderen op de aanwezigheid van bijennesten. De vogels maken van een eenmaal opengebroken nest gebruik om zich met was en larven te voeden.

De enkele soorten Aziatische honingwijzers schijnen dat geluid niet te maken. Zij eten meestal was uit verlaten nesten of houden zich in de buurt van nesten op en wachten af wat er gebeurt. Tijdens een studie van de oranjestuit-

honingwijzer in Bhutan ontdekte een onderzoeker dat de daar veel voorkomende reuzenrotsbijen (*Apis dorsata*) soms uit hun nesten werden verdreven door grote roofwespen, die felle aanvallen op de bijen uitvoerden. Hadden ze de bijen verjaagd dan braken de wespen de raten open om zich aan het jonge broed tegoed te doen. Honingwijzers die op dat moment naderbij kwamen om ook aan de maaltijd deel te nemen werden prompt door de wespen aangevallen. Ze moesten wachten tot die hun buik vol hadden en vertrokken.

Bovenstaande is overgenomen uit het schitterend uitgevoerde blad "Artis" (sept./okt. 1980) van de Stichting Instandhouding Diergaarde Amsterdam.

EEN PROPOLIS HUIS

Een zwerm bijen, behorend tot de *Apis mellifera adansonii*, had in de opmgeving van Pretoria huisvesting gezocht in een boom en bouwde aan een dikke tak een nest. Het gehele jaar waren de bijen blootgesteld aan de weersinvloeden. De volgende zomer werden de raten verlengd en werd het nest gedeeltelijk met propolis overdekt.

In de tweede zomer werden de raten opnieuw verder uitgebouwd en het nest bereikte respectabele afmetingen: 80-90 cm. lang, 60 cm. breed en 45 cm. dik. Nu was het nest echter volledig bedekt met een beschermde laag propolis; alleen aan de onderzijde waren verscheidene kleine openingen uitgespaard waardoor de bijen in- en uitvlogen.

Kunstzwermen en reisramen

Over enkele maanden is het weer zover. De zwermdrift moet beteugeld worden en bijna overal verschijnen kunstzwermen op of naast de **hoofd**volken, die heel toepasselijk, ons vaak **hoofdbreken** bezorgen, ondanks het feit dat imkers reeds meer dan 100 jaar de kunstzwerm in de praktijk brengen, gelet op een artikel uit het Groentje van 1906: "De handeling om bijen van de raten van volkrijke kolonies in andere kasten te vegen om zo kunstzwermen te vormen is sedert vele jaren toegepast, in dit land beperkt, in het buitenland veelvuldig, tenminste reeds in 1872 werden kunstzwermen op deze wijze gevormd door Gravenhorst (uitvinder van de boogkorf)".

In het Groentje van september 1931 staat een afbeelding van een kast met een reisraam! Het betreft een advertentie van bijenstand „De Bij” van Hans Matthes uit Breukelen.

(Dit als reactie op het artikel van Jan van de Veluwe over reisramen in het Groentje van mei 1981). "Het reisraam zal reeds spoedig na de komst van de losse bouw in gebruik zijn genomen en het was in die periode beter dan niets, hetgeen ook nu nog opgaat. In binnen- en buitenland onderkende men het gevaar van warmlopen der volken tijdens de reis en men zocht naar de oplossing van dit probleem. Men ging er van uit dat bijen die vervoerd worden niet meer lucht behoeven dan bijen die op dezelfde plaats blijven en dat de onrust die tijdens het vervoer ontstaat "eenig en alleen" is toe te schrijven aan het onbedekt blijven der kasten, waardoor de bijen aan het volle licht worden blootgesteld. Er werd aangeraden boven het reisraam een afsluiting van het licht te maken b.v. door op het reisraam klosjes te zetten en hierboven een triplex plankje ter grootte van de ruimte van het gaas. En zie, terwijl andere volken alle min of meer „Reisefieber" vertoonden waren volken met bedekt reisraam zo volkomen rustig als stonden zij nog op hun gewone plaats".

staan, wel zeer voorzichtiglijk voorbij rijden, omdat het de Uwe zijn? Zal de man die de auto verhuurt, van te voren alles, stuurinrichting, banden extra zorgvuldig laten nakijken? Zullen alle onvoorzichtigheden en roekeloozen, motorrijders, fietsers, spelende kinderen inkluis, hetzelfde doen? Of als op de heide een of andere gauwdief, gelijk verleden jaar te Assel gebeurde, uw volk afzwavelde en den oogst meenam zonder adreskaartje achter te laten. Als u eens zulk een ramp overkwam zonder te zijn verzekerd tegen 55 cent per honderd gulden, zoudt gij uzelf dan niet uitmaken voor"

Ko Zoet

Reist u met bijen?

Dan uw naam en adres duidelijk leesbaar in onuitwisbaar schrift op elke korf of kast.

Dat is voorschrift en helpt diefstal voorkomen.

Verzekering

Uit hetzelfde Groentje
„Vrachtauto verspeelt 62 volken! Lezer, kan u zoo iets niet gebeuren? Zullen de snelheidsmaniakken, de vrachtauto, waarop uw bijtjes

INZENDEN VAN KOPIJ

U bespaart de redactie veel werk door de kopij te typen op A4-formaat, met 1½ regel afstand en ruime marge.

verkoopadressen

Depot Friesland:

H. Akkerman, Oostenwoldseweg 47, 8421 RP Oldeberkoop, tel. 05164-439
Open di. gehele dag, vrijdagmiddag, zat. morgen en na tel. afspraak.

Depot Groningen:

Fenna en Ger Postma, Kampenslaan 8, 9626 TE Schildwolde, tel. 05982-1455.
Open dagelijks, behalve vrijdag na 12.00 uur.

Depot afd. Assen:

J. H. Lubbers, Bosstraat 66, 9401 PV Assen, tel. 05920-17162.

Depot Klaas Geerts:

Middenwolderweg 2, 7951 EC Stap-horst, tel. 05225-1693.

Depot G. J. L. ten Cate:

Verzetstraat 60, 7671 GL Vriezenveen, tel. 05499-3040.

Depot Enschede:

H. H. Schutte, Sportlaan 22, 7541 BN Enschede, tel. 053-318165; afhalen: vrijdags van 18.00 uur - 19.00 uur.

Depot Reggedal:

H. J. Hanepen, de Hogenkamp 2, 7471 CW Goor, tel. 05470-5576.

Depot afd. Gorssel:

G. J. Lensink, Deventerweg 4, 7213 EG Gorssel, tel. 05759-2468.

Depot Achterhoek:

B. Meijerman, Dwarsdijk 6, 7025 CR Halle, tel. 05736-479.

Depot Winterswijk:

M. J. Grevers, Miste 4, 7118 WB Winterswijk, tel. 05435-239.

Depot afd. Epe:

Coöp. Novaco (Welkoop), Paasvurweg 7, 8161 CA Epe, tel. 05780-12317.

Depot Nunspeet:

Th. G. Veenstra, Schaeplmanlaan 47, 8072 AR Nunspeet, tel. 03412-4037.

Depot Apeldoorn:

Coöp. WELKOOP, Iordensweg 57, 7391 KD Twello, tel. 05712-1531.

Depot Boerenbond-Neerbosch-Hees:

St. Agnetenweg 63, 6545 AT Nijmegen, tel. 080-777793.

Depot Bunnik-Houten:

B. Th. Barten, Koningslaan 3, 3981 HP Bunnik, tel. 03405-1742.

Depot Noord-Holland:

H. S. Homburg, Velsersduinweg 165, 1971 ZB IJmuiden, tel. 02550-21530.
Open dagelijks van 13.00-16.00 uur en na tel. afspraak; donderdags gesloten.

Depot afd. Rotterdam:

A. Bakker, Berglustlaan 49A, 3054 BB Rotterdam, tel. 010-183123; na tel. afspraak.

Depot Gouda:

J. Verboom, Spoorweglaan 4, 2841 LR Moordrecht, tel. 01827-2489.

Depot afd. Dordrecht:

W. A. Boevé, Rigelhof 59, 3318 CX Dordrecht, tel. 078-171216.

Depot „Pronmelsluis" afd. Schouwen-Duiveland:

C. L. v. d. Wekken, Provinciale weg 5, 4321 SM Kerkwerve, tel. 01110-4821.

Depot Noord- en Zuid-Beveland:

J. Moerman, Abelenstraat 2, 4462 BR Goes.

Depot Walcheren:

Bisschopsstraat 25, 4353 BN Serooskerke, tel. 01189-1499.

Depot Zeeuws-Vlaanderen:

Iz. de Hullu, St. Jansdijk 10, 4504 PB Nieuwvliet, tel. 01171-1458.
K. J. Wolfert, Pr. Mauritsstraat 20, 4571 HB Axel, tel. 01155-2720.

Depot Oirschot:

A. Pel, 't Kasteeltje 3, 5688 EN Oirschot, tel. 04997-2096.

Depot Zuid-Limburg:

J. Maraitte, Rijksweg 4a, 6325 PE Berg en Terblijt, tel. 04406-40309.

DOOD VOLK WEGENS GEBREK AAN ZUUR-STOF

Mevr. C.K. te Apeldoorn ontdekte tijdens de eerste grote reinigingsvlucht op 2 januari j.l. dat een van haar volken geen enkel levensteken vertoonde. Ze had sterke volken op twee bakken ingewinterd, welke al voor 15 september waren afgevoerd. Alle kasten (spaarkasten), opgesteld in de open lucht, waren gelijk en voorzien van bodemventilatie (twee gaten van elk 7 cm. diameter met een gezamenlijk oppervlak van 77 cm²).

Bij een ingesteld onderzoek werd inderdaad vastgesteld dat het bewuste volk tot op de laatste bij dood was. Een microscopisch onderzoek toonde aan dat de bijen *Nosema*-vrij waren. Uit een gesprek met mevr. C.K. bleek, dat de vliegopeningen enkele dagen door een sneeuwlaagje waren afgesloten. Het venijn zat mogelijk in de laatste dagen van de sneeuwperiode, toen de sneeuw overdag ietwat wegsmolt en 's nachts weer bevroor, waardoor de vliegopeningen tijdelijk door een ijslaagje hermetisch werden afgesloten. De vraag bleef echter, waarom de overige volken er geen problemen mee hadden.

Uit een nader ingesteld onderzoek bleek dat de twee bodemventilatieopeningen van de gewraakte kast, in tegenstelling tot de andere, geheel waren dichtgekit. Volgens mevr. C.K. betrof het hier een nogal "kitterig" volk.

Doodsoorzaak: gebrek aan zuurstof!

De bodemventilatieopeningen van de inmiddels "gedemonteerde" kast bleken te zijn afgedekt met roostermateriaal, zoals een separator. Het gebruik hiervan wijkt, evenals dat van het bekende gaatjesrooster, af van het juiste materiaal, zoals vermeld op de tekening van de spaarkast, zijnde gaas. De hiertoe gebruikelijke soort bezit mazen van 2.5 x 2.5 mm. en een draaddikte van 1mm. Door het aanbrengen van dit gaas wordt de doorlaatbaarheid van de gezamenlijke gaten teruggebracht van 77 tot 50 cm². Gebruiken we echter het genoemde gaatjesmateriaal dan reduceren we de openingen tot 30 à 33 cm², waarbij zij opgemerkt dat de bijen gaatjesmateriaal sneller schijnen dicht te kitten als gaas.

Dank zij de bodemventilatie bleef de schade gelukkig beperkt tot één volk, hetgeen overigens al beroerd genoeg is. Gezien de goede ervaringen met volledig gazen bodems (ook gedurende de winter geheel open!), is het wellicht raad-

zaam de twee genormaliseerde bodemventilatieopeningen van de spaarkast uit te breiden tot drie en deze in hun geheel te overdekken met gaas. Fabrikage, verkoop en montage van de kleine stukjes gaatjesmateriaal zijn blijkbaar aantrekkelijker dan van gaas, althans voor de handel, doch beslist niet voor onze bijen!

J.J. Speelziek

HOOP OP BETERE TIJDEN

Onze bijen stonden vorig jaar (1979) op het koolzaad. De omstandigheden waren redelijk, maar als ik de kasten even oplichtte was ik niet zo enthousiast. Hoe kon dit? Daar het koolzaad niet naast de deur was had ik (optimist) de bovenkamer met broedkamerramen. Bij thuiskomst bleken er echter verschillende te zijn omgeruild voor honingkamerramen, dat was bovenop niet direct te zien. Vandaar ook dat het gewicht achterbleef.

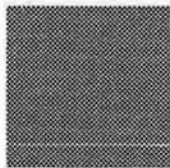
Ik stel mij de werkwijze van deze "imker zonder bijen" als volgt voor. In de Flevopolder kun je op kilometers afstand een auto zien aankomen. De zwaarste kasten worden even opengemaakt, de volle raampjes tegen lege geruild en klaar is Kees. Je kunt t.z.t. nog eens terugkomen ook! Doordat ik ontdekte dat er andere, vreemde raampjes in zaten, ontdekte ik ook dat bij die insluip wel ik weet niet hoeveel raampjes kunnen worden omgeruild, want lang niet iedereen kent z'n eigen raampjes. Om herhaling van deze teleurstellende ontdekking te voorkomen heb ik nu in de bodembalkjes van al mijn kasten gaten geboord van 25 mm. Hierdoor gaat een ketting van dezelfde dikte om de gehele kast, met bovenop een hangslot. Een en ander wekt bij collega-imkers dikwijls een glimlach op, maar afdoende is het wel. Ongenode gasten kunnen in ieder geval niet meer stiekem in de kasten komen en de ketting fungeert tevens als reissluiting.

Aanvankelijk was dit schrijven blijven liggen, maar na de ervaringen van de heer De Wit en mevrouw Bentink besloot ik het alsnog in te zenden met de volgende aantekening. De toegangskaart om zich alleen bij de kasten van de afdeling op te houden heeft m.i. weinig zin, want de collega's weten nl. precies wie er wel of wie er niet naar de bijen gaat.

't Is treurig, maar waar. Het lijkt wel of het er tegenwoordig allemaal bijhoort, want bovenstaand verhaal is niet mijn enige ervaring in dit opzicht. Laten we hopen op betere tijden!

T.C. Duin, Heemskerk

HONING is PUUR natuur!
Welk ander voedingsmiddel nog meer!



onderwijs demonstratie voorlichting

CURSUSSEN (vervolg):

Voor beginners opgeven bij:

Afd. Dieren: J.A. Brouwer, Stationsplein 18, Dieren, Tel. 08330-14974; of G.C.J. Verhaaff, Buitensingel 29, Elcom, Tel. 08330-27106.

Afd. Dordrecht e.o.: A. van 't Hoff, Gen. S.H. Spoorstraat 74, Dordrecht, Tel. 078-164317. (aanv. febr.).

Afd. Ermelo: W. Lodewijk, Folckerusstraat 11, Putten, Tel. 03418-4251.

Afd. Haren/Paterswolde e.o.: de heer Smit, Tel. 05907-2668.

Voor gevorderden opgeven bij:

Afd. Amby: H. Op den Camp, Westrand 42, Maastricht, Tel. 043-622808.

Afd. Ermelo: zie boven.

Voor andere cursussen opgeven bij:

Afd. Ermelo: korfvechten: zie boven.

Afd. IJsselstein: korfvechten: J. Rietveld-Stigter, Hoge Biezen 70, IJsselstein, Tel. 03408-83696.



Op 10 december overleed geheel onverwacht onze penningmeester, de heer **H.L. van de Mheen**, op de leeftijd van 66 jaar. Hij heeft veel werk voor de vereniging gedaan en ook konden de leden altijd voor raad en daad bij hem terecht. Hij zal nog lang in onze herinnering blijven.

Bestuur en leden,
afd. Oost-Flevoland

Op 21 december verloor het Ambrosius Gilde (afd. Rotterdam e.o.) met het overlijden van de heer **Joh. F. Scheibeler** een van zijn meest gewaardeerde leden. Reeds in 1941 was hij een der actiefste leden en hij bleef dit tot in het afgelopen seizoen. Wij hebben veel van hem geleerd en zullen zijn warme vriendschap missen.

Bestuur en leden,
Ambrosius Gilde,
afd. Rotterdam e.o.

Op 28 december overleed voor ons zeer onverwacht een van onze oudste leden, de heer **J. Dekker**, op de leeftijd van 68 jaar. Zijn grote liefde voor de bijen heeft hij op velen mogen overdragen. Hij is een groot aantal jaren lid van onze vereniging geweest. Wij wensen zijn vrouw en kinderen alle kracht toe dit verlies te dragen.

Bestuur en leden,
afd. Ommen.



Foto Nieuwjaarskaart 1982, afd. Leiden e.o.

Aktie in de regio

MEDEDELINGEN

- 18 februari Afd. BOSKOOP e.o. - Gezamenlijke feest-avond met afd. OEGSTGEEST met als inzet de "Poelgeest-trofee" - Gemeentecentrum, Lijtweg, Oegstgeest.
- 22 februari Afd. ALMEN, COLMSCHATE, BATHMEN, LAREN, GORSSSEL, WARNSVELD - Lezing W.J.F. Muis, Doornspijk: "Bijenteelt in het algemeen. Zwermverhinderende en bedrijfssysteem met als doel een hoge honingproduktie", met diaserie en hulpmiddelen - Hotel Stegeman, Laren-G, 20 uur.
- 23 februari Afd. HAARLEM e.o. - Lezing H. v.d. Wateren "Mijn bedrijfsmethode" - Scouting Haarlem, 20 uur.
- 11 maart Afd. VEENENDAAL e.o. - Lezing Dr. J.C. van der Zwan: "Overgevoeligheidsreacties op steken van o.a. bijen".
- 14-15 mei AMBROSIUSHOEVE, Hilvarenbeek - Open dagen.

BIJENSTAND „DE BIJENKORF“ sinds 1897. Ruime sortering IMKERSMATERIALEN en SPECIALITEITEN, HONINGSLINGERS enz. Ook in HONING zijn wij ruim gesorteerd, nl. KLAVERHONING f 6,- p. kg. ZOMERHONING f 5,15 p. kg. ACACIAHONING f 6,50 p. kg. BOEKWEITHONING f 6,- p. kg. Alles inclusief B.T.W. Minimum-afname 15 kg. Bij afname van 200 kg EXTRA KORTING.

Ons magazijn is geopend van MAANDAG tot en met ZATERDAG (dagelijks van 8 tot 20 uur). Alleen op donderdag zijn wij gesloten. U kunt dan wel in onze depots terecht:

J. v. Breukelen, Dorresteinweg 4, Soest (Utr.)
J. v. Lokhuizen, Rijnsburgl. 10, Heerde (Gld.)
„DE BIJENKORF“, Hoevelakenseweg 144, 3783 WK Terschuur (bij Amersfoort).
Tel. 03426-1978 - Postrekeningnr. 2622.

BIJENSTAND „DE GRUBBE“

P. L. LAUMEN-WOUTERS, Grijzegrubben 63, 6361 GL NUTH (Limburg).

Kan U alles leveren voor de bijenteelt. Prijslijst op aanvraag gratis toegestuurd.

Tel. 04447 - 3183 Nuth; maandag-zaterdag 9-18 uur.

Tel. 045 - 252408 Brunssum; dinsdag-zaterdag 9-18 uur.

Banknr. N.M.B. Brunssum 65.77.13.228.
Gironr. Nuth 4444518.

Bijenstand Fa. H. T. van Dam & Zn., Jubbega (Fr.), tel. 05165 - 13 82 kan U alles leveren voor de Moderne Bijenteelt.

Kunstraat, Bijenwoningen en onderdelen uit eigen werkplaatsen.

Door eigen steeds grotere importen van diverse gereedschappen steeds bij ons de laagste prijzen.

Tevens voor wederverkoop diverse kleuren meubelwas en honing van de fijnste kwaliteiten. Vraagt onze prijscurant van materialen en/of meubelwas en honing even aan. Wij zenden U die graag gratis toe.

Wij komen weer op de te houden Bijenmarkten.

IN- en VERKOOP van alle soorten Nederlandse honing. Gebruikte Simplexkasten en Korven, Mede, Bijenwas-kaarsen, Honingwafels, Stuijmeel, Honingsnoepjes enz.
C. v. Holland, Dijkstraat 18, 3904 DJ Veenendaal,
tel. 08385-13795, b.g.g. 10202.

ZADEN VAN WILDE PLANTEN. Meer aandacht voor drachtplanten in het openbaar groen! En dan natuurlijk ook voor onze wilde drachtplanten, nu vele soorten zo sterk zijn achteruitgegaan of zelfs verdwenen. Heemparken en natuurlijke plantsoenen zijn van levensbelang. Uitgangsmateriaal? Onze **zadenlijst** bevat dit jaar ruim 500 heemplanten, kruiden, verplanten en drachtplanten met teeltaanwijzingen. Ze is te bestellen door f 3,50 te storten op gironummer 4058000 t.n.v. **CRUYDT-HOECK, Oude Kijk in 't Jatstraat 17, 9712 AE Groningen.**

verdeelcentrum voor imkerijproducten

- onverhite honing uit Nederland
- Frankrijk en andere landen
- bijenwaskaarsen
- bijenwas lont
- mede (honingdrank)
- honingkoek
- honingzeep
- honingcrème
- honingshampoo
- propolis
- bijenboenwas
- gelée royale, stuijmeel



de Rit
Honingzemerij • Kaarsentrekkerij
Zoelen • Tel. 03448 - 1653

Stuifmeel-pollen

1e kwaliteit - nieuwe oogst

1 kg f 25,- - 12.5 kg f 18,-/kg - 50 kg f 16.65/kg

Honing in 25 kg verpakking

zomerhoning f 4,95/kg, linde f 5,50, fruitbloesem f 5,30, acacia f 6,50, boekweit f 5,30, klaver f 6,40, koolzaad f 6,40, heide f 14,50.

Honingbonbons: f 6,75/kg - zakjes á 100 gr f 0,80

Koninginnegelei: 100% puur, 50 gr f 47,50

alle prijzen zijn excl. B.T.W. - Franco huis boven f 300,-



NEKTAPOLL

reeds jaren een prima produkt

Het bevat o.a. eiwitten, koolhydraten, vitaminen en voedingszouten.

NEKTAPOLL is daarom zeer geschikt om de voorjaarsontwikkeling te stimuleren en de Nosema te onderdrukken. In de herfst is het een goed middel om na de zomerdracht een gezonde broedaanzet in gang te houden.

Het is echter niet geschikt als reservevoer voor koninginneteeltvolkjes.

Lees daarom eerst de Nederlandse gebruiksaanwijzing.

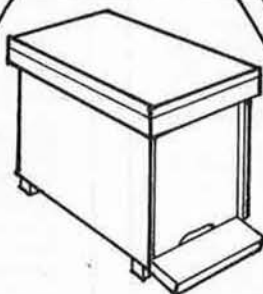
BIJENHUIS - WAGENINGEN

GEOPEND iedere werkdag van 8.30 - 12.30 uur en van 13.30 - 17.30 uur; maandagmorgen gesloten, zaterdagmorgen open van 9.00 - 12.30 uur.

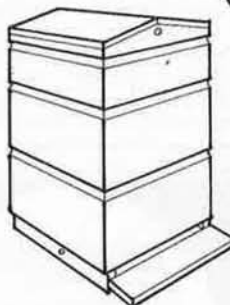
Adres: Grintweg 273,
6704 AP WAGENINGEN.
Tel. 08370 - 2 27 33



SPAARKAST



ZESRAMER



SIMPLEXKAST

Bouwpakketten
zijn onovertroffen:

- ☆ Voordelig
- ☆ Eenvoudig
- ☆ Praktisch
- ☆ Sterk

Alle kasten zijn
waar mogelijk voorzien
van hoekvertanding,
en uitgevoerd in
Red Cedar, Okoume
Multiplex W.B.P.
of Vuren.

Hoekvertanding is
niet duurder,
wel veel beter